

Rapport (definitief)

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Gemeente Barneveld

4 februari 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
1.3 Aanpak en participatie	5
2. Onderwijsaanbod in Barneveld	7
3. Trends en ontwikkelingen	9
3.1 Demografische ontwikkelingen	9
3.2 Ontwikkelingen onderwijshuisvesting	10
4. Kaders en uitgangspunten	12
4.1 Gemeentelijke zorgplicht	12
4.2 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (VVHO)	12
4.3 Wet Passend Onderwijs	12
4.4 Hiaten in het (bekostigings)stelsel	12
4.5 Wetswijziging onderwijs	13
4.6 Wetswijziging van school naar duurzaam werk	13
4.7 Kaders Barneveld	13
4.8 Wettelijke eisen aan schoolgebouw	15
4.9 Raakvlakken met ander beleid	16
5. Visie IHP	17
5.1 Toekomstbestendigheid	17
5.2 Leer- en ontwikkelingsomgeving	17
5.3 Keuzevrijheid – thuis nabij	18
5.4 Gebouw	19
5.5 Organisatie samenwerking gemeente en schoolbesturen	20
6. Bekostiging	22
6.1 Financiële uitgangspunten.	22
6.3 Aanvullende uitgangspunten	23
6.4 Aanvullende stelposten	24
6.5 Uitgangspunten bij uitbreidingsgebieden	24
7. Scenario's	25
7.1 Voorthuizen	25
7.2 Kootwijkerbroek	27
7.3 Zwartebroek en Terschuur	28
7.4 De Glind	28
7.5 Stroe	29
7.6 Garderen	30
7.7 Barneveld noord	31
7.8 Barneveld centrum en Norschoten	32
7.9 Barneveld zuid	33

8.	Procesafspraken	36
8.1	Organisatie	36
8.2	IHP en Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	36
8.3	Kaders en stappen bij planontwikkeling	36
8.4	Passend onderwijs en kindcentra	37
9.	Begrippen en Verwijzingen	38
Bijlage 1	Overzicht leerlingenontwikkeling per kern	39
Bijlage 2	Overzicht planning investeringen	44

Voorwoord

Onderwijs is van fundamenteel belang voor onze samenleving. Als gemeente Barneveld hebben we de verantwoordelijkheid om onze kinderen een goede start te geven. Dat begint bij een veilige en inspirerende leeromgeving. Dit Integraal Huisvestingsplan (IHP) is onze routekaart om die ambitie waar te maken.

In de afgelopen jaren hebben we gezien hoe de gemeente Barneveld hard is gegroeid. Met die groei komen veel uitdagingen op ons pad en ook veel kansen. Dit plan houdt rekening met de huidige en de verwachte toename van het aantal leerlingen en zet in op duurzame, flexibele onderwijshuisvesting die klaar is voor de toekomst.

We hebben goed geluisterd naar de behoeften van scholen, ouders en leerlingen. De input van de schoolbesturen is onmisbaar geweest bij het vormgeven van dit plan. Het resultaat is een evenwichtig plan dat recht doet aan de diversiteit van onze gemeente. Op dit moment is de huisvestingspuzzel voor Zwarteboek / Terschuur en voor Barneveld Zuid nog niet af. Schoolbesturen en gemeente willen wel graag dat het IHP verder gaat. Er groeit vertrouwen in een werkbare oplossing voor de missing links die er op dit moment nog zijn.

Ik ben trots op de samenwerking die ten grondslag ligt aan dit IHP. Het laat zien dat we als gemeenschap in staat zijn om over de grenzen van individuele belangen heen te kijken en gezamenlijk te werken aan goed onderwijs voor onze kinderen.

Als wethouder Onderwijs ben ik blij u dit IHP voor onze gemeente te presenteren. Dit plan is het resultaat van maanden intensieve samenwerking tussen de gemeente, schoolbesturen, en andere belanghebbenden.

Dit plan is ambitieus, maar realistisch. Het vraagt om investeringen, maar deze zijn noodzakelijk voor de toekomst van de gemeente Barneveld. Ik kijk ernaar uit om samen met u dit plan tot uitvoering te brengen en zo te bouwen aan een sterke onderwijs toekomst voor onze gemeente.

Jolanda de Heer
wethouder onderwijs
gemeente Barneveld

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanaf 2007 werken de gemeente Barneveld en de schoolbesturen samen bij het opstellen van een visie ten aanzien van onderwijshuisvesting, het zogenaamde Masterplan Onderwijshuisvesting. De meest recente versie van het Masterplan Onderwijshuisvesting waarin een integrale visie voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs is vastgelegd, is in 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. Onderdeel hiervan vormen de 17 kaders (zie hoofdstuk 4) waarbinnen het Masterplan moet worden ontwikkeld. De laatste update van deze kaders is in 2022 vastgesteld. Herijking van het Masterplan was opgenomen op de Lange Termijn Agenda (LTA) voor 2024.

Voorafgaand aan de herijking van het Masterplan was er behoefte aan een objectieve uitspraak over de doelmatigheid van het gevoerde beleid op het gebied van onderwijshuisvesting. Hiertoe is er een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat het door de gemeente Barneveld gevoerde beleid op onderwijshuisvesting doelmatig en rechtmatig is. Er zijn in dit onderzoek geen onregelmatigheden aangetroffen bij de uitvoering van het beleid en de gestelde (financiële) kaders. De aanbevelingen kunnen worden gebruikt als ondersteuning bij om de toekomstige ontwikkeling van het beleid en daarmee bij de herijking van het Masterplan.

Dit IHP sluit aan bij het wetsvoorstel “planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting” waarbij elke gemeente verplicht is een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor onderwijshuisvesting vast te stellen. Een IHP is een lange termijn visie voor onderwijshuisvesting, gebaseerd op een gezamenlijke visie van gemeente en schoolbesturen. Het geeft inzicht in de noodzakelijke investeringen voor de toekomstige scholenbouw. De beoogde inwerkingtredingsdatum van dit wetsvoorstel is 1 augustus 2025 of iets later in januari 2026. De herijking van het Masterplan is aangegrepen om te anticiperen op dit wetsvoorstel. Samen met de resultaten uit het doelmatigheidsonderzoek draagt dit bij aan adequate en doelmatige onderwijshuisvesting nu en in de toekomst en dat is waar we aan blijven werken voor alle leerlingen die onderwijs genieten in de gemeente Barneveld.

1.2 Doel

Het IHP heeft als doel de gezamenlijke visie van schoolbesturen en de gemeente op het onderwijs (in overleg met kinderopvangorganisaties) te vertalen naar heldere richtlijnen voor de onderwijshuisvesting. In dit IHP worden duidelijke afspraken gemaakt over de opgaven in de gemeente Barneveld, waarbij gelijkwaardigheid en gezamenlijke ambities centraal staan.

1.3 Aanpak en participatie

Het IHP is het resultaat van een traject waarbij schoolbesturen en gemeente samen hebben opgetrokken. Hierbij is ook gebruik gemaakt van wat in het verleden is opgehaald en vastgesteld. Naast het eerder vastgestelde Masterplan 2017-2032 en bijbehorende 17 kaders zijn de resultaten uit het doelmatigheidsonderzoek verwerkt. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de aanbevelingen uit het doelmatigheidsonderzoek.

Bij het opstellen van het IHP zijn de volgende stappen doorlopen:

Stap 1: Kaders en uitgangspunten

Bij deze stap zijn de uitgangspunten van het de doorlopen traject en de kaders afgestemd en bepaald. Hiertoe is in een sessie met de betrokken schoolbesturen ingegaan op de te nemen stappen, de benodigde inzet en het daaraan gekoppelde tijdsplan.

Stap 2: Inventarisatie

Voorzien in adequate onderwijshuisvesting kan alleen als er inzicht is in de behoefte. Deze behoefte is als eerste in kaart gebracht. De basisgegevens van de schoolgebouwen, zoals grootte en bouwjaar, zijn door de schoolbesturen aangevuld met gegevens over de staat van het onderhoud en de aansluiting van het gebouw op de onderwijsvisie.

Stap 3: Visie

In een interactieve sessie is gesproken over de visie op onderwijshuisvesting en zijn uitgangspunten benoemd. Samen met de betrokken partijen is ingegaan op de definitie en prioritering van de bouwstenen: Welke bouwstenen zijn belangrijk binnen de gemeente Barneveld en verdienen daarmee een prominente plek in het IHP en welke bouwstenen zijn minder relevant of urgent. Deze visie komt in hoofdstuk 4 van het IHP aan de orde.

Stap 4: Scenario ontwikkeling

Bij deze stap is gekeken naar wat er nodig is om de gewenste situatie te realiseren. Met een groep vertegenwoordigers vanuit de verschillende schoolbesturen is per woonkern een meerjarenperspectief opgesteld, gebaseerd op de maatregelen die nodig zijn om de doelstelling, adequate onderwijshuisvesting, te verwezenlijken.

Stap 5: Uitwerking en fasering

De verschillende scenario's per school en per woonkern en ook de onderlinge verbondenheid en volgordelijkheid zijn vervolgens besproken en vertaald in een planning. Daarnaast zijn de consequenties voor de gemeente en schoolbesturen in kaart gebracht. Er is onderzocht of en op welke manier spreiding mogelijk is, zowel geografisch, financieel als in tijd. Ook zijn er procesafspraken vastgelegd.

Stap 6: Afronding

De hiervoor doorlopen stappen zijn samengebracht in dit IHP. Het succes van een IHP wordt uiteindelijk bepaald door de wijze waarop alle betrokkenen zich gehoord voelen en de plannen omarmen.

2. Onderwijsaanbod in Barneveld

Het aanbod aan scholen en daarvoor verantwoordelijke schoolbesturen in Barneveld is divers. Van de schoolbesturen, met variërend 1 tot 8 scholen onder hun hoede, zijn er 12 voor het primair onderwijs, 2 voor het speciaal onderwijs en 3 voor het voortgezet onderwijs. Hieronder is een overzicht opgenomen van de scholen en schoolbesturen.

Primair onderwijs ¹

Schoolbestuur	School	Kern
Stichting Eem-Vallei Educatief (STEV)	OBS De Lijster	Barneveld
	OBS Plantijn	Barneveld
	OBS De Vliegeniers	Barneveld
	OBS De Regenboog	Voorthuizen
Kerkelijk Lichaam Gereformeerde Gemeenten te Barneveld	Ds. J. Fraanjeschool de Vesting	Barneveld
	Ds. J. Fraanjeschool de Burcht	Barneveld
Vereniging tot het verstrekken van basisonderwijs op reformatische grondslag	Rehobothschool	Kootwijkerbroek
Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs CorDeo Scholengroep	De Bron Barneveld	Barneveld
Stichting Hervormde Scholen de Drieslag	IKC Juliana	Barneveld
	Prins Willem-Alexanderschool	Barneveld
	IKC Amalia (de verwachting is dat er in 2025 verzelfstandiging van nevenvestiging KC Ariane plaats gaat vinden.)	Barneveld
	Willem van Oranjeschool	Barneveld
	NHBS De Zaaier	Terschuur
Stichting Hervormde Scholen te Voorthuizen	De Wheemschool	Voorthuizen
	Koningin Wilheminaschool	Voorthuizen
Stichting PCO Gelderse Vallei	Kindcentrum De Branding (de verwachting is dat de twee vestigingen, in Norschoten en Veller, in 2025 verzelfstandigen)	Barneveld
	Kindcentrum De Fontein, Lijsterhof	Barneveld
	Kindcentrum De Fontein, Burgthof	Barneveld
	Kindcentrum De Spreng	Barneveld
	Kindcentrum Van den Bergh	Voorthuizen
	Kindcentrum Het Anker	Zwartebroek
	Kindcentrum De Vlindertuin	Voorthuizen
Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs te Garderen, Stroe en Kootwijkerbroek	PCBS De Bron	Stroe
	Prins Bernhardschool	Garderen
	Koningin Beatrixschool	Kootwijkerbroek
Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag	Eben-Haëzerschool	Barneveld
Stichting Katholiek Onderwijs Veluwe-Vallei	R.K. Antoniusschool (Kath. Jenaplan.)	Barneveld
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te Overwoud bij Lunteren	Ruitenbeekschool (per 01-08-25)	Barneveld

¹ Primair onderwijs is een overkoepelende term die verschillende onderwijsvormen omvat:

- Basisonderwijs: regulier onderwijs op basisscholen voor kinderen van 4 tot 12 jaar.
- Speciaal basisonderwijs: voor kinderen met extra (leer)behoeften.
- Speciaal onderwijs: voor kinderen met specialistische ondersteuningsbehoeften, zoals auditieve, lichamelijke of verstandelijke beperkingen, en zware gedragsproblemen.
- Voortgezet speciaal onderwijs: voor leerlingen die vanuit het speciaal onderwijs doorstromen

Speciaal onderwijs

Schoolbestuur	School	Kern
Stichting voor Chr. Speciaal basisonderwijs voor Barneveld e.o.	CSVsBO De Vogelhorst	Barneveld
Stichting J.H. Donnerschool	J.H. Donnerschool	De Glind
Stichting voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in de regio Veluwe	Rehoboth Onderwijs en zorg	Barneveld

Voortgezet onderwijs

Schoolbestuur	School	Kern
Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs De Meerwaarde	De Meerwaarde	Barneveld
Stichting Reformatorisch Bijbelgetrouw Onderwijs (RBO)	VLC Van Lodenstein College	Barneveld
Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs voor de gemeente Barneveld en omgeving	JFC Johannes Fontanus College	Barneveld

3. Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de demografische ontwikkeling van de gemeente Barneveld en algemene landelijke trends en ontwikkelingen die invloed (kunnen) hebben op onderwijshuisvesting.

3.1 Demografische ontwikkelingen

Het IHP is gebaseerd op de actuele leerlingenprognose (2024), waarbij rekening is gehouden met de bevolkingsontwikkeling en de woningbouwontwikkeling van de gemeente Barneveld. De omvang en opbouw van de bevolking is van invloed op de vraag naar onderwijshuisvesting in de gemeente. Er wordt uitgegaan van de ambities en plannen verwoord in beleidsstukken en plannen voor gebiedsontwikkeling. Mogelijke vertragingen (door bijvoorbeeld ruimtelijke procedures of netcongestie) of programmabijstellingen (aantallen en type woningen) kunnen gevolgen hebben voor de leerlingenprognoses.

3.1.1 Omgevingsvisie Barneveld

In de Omgevingsvisie 2040 is opgenomen dat de gemeente Barneveld 10.000 woningen wil realiseren tot 2040. Dit betekent een toename van het aantal inwoners naar ongeveer 80.000. De groei zal zich daarna voortzetten (naar ca. 85.000 inwoners), maar minder sterk. Het merendeel van de nieuwe woningen wordt in de kernen Barneveld en Voorthuizen gerealiseerd.

3.1.2 Woonvisie gemeente Barneveld 2021 – 2025

De woonvisie gaat ook uit van een toename van het aantal inwoners. Hierin wordt gesproken over een groei tot minimaal 75.000 in 2040. Barneveld en Voorthuizen zijn de twee grootste kernen met de meeste inwoners (35.000 en 11.000). De andere kernen variëren van 300 tot 6.000 inwoners. Het aantal huishoudens neemt volgens de prognose toe tot ruim 26.000 in 2040. Gemeente Barneveld wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van relatief veel jongeren. Gezinnen met kinderen vormen een belangrijke groep binnen de gemeente.

Het aantal 65-plussers zal als gevolg van vergrijzing gaan toenemen. De gemeentelijke ambitie is om tot 2025 een tempo van 450 – 500 nieuwe woningen per jaar vast te houden.

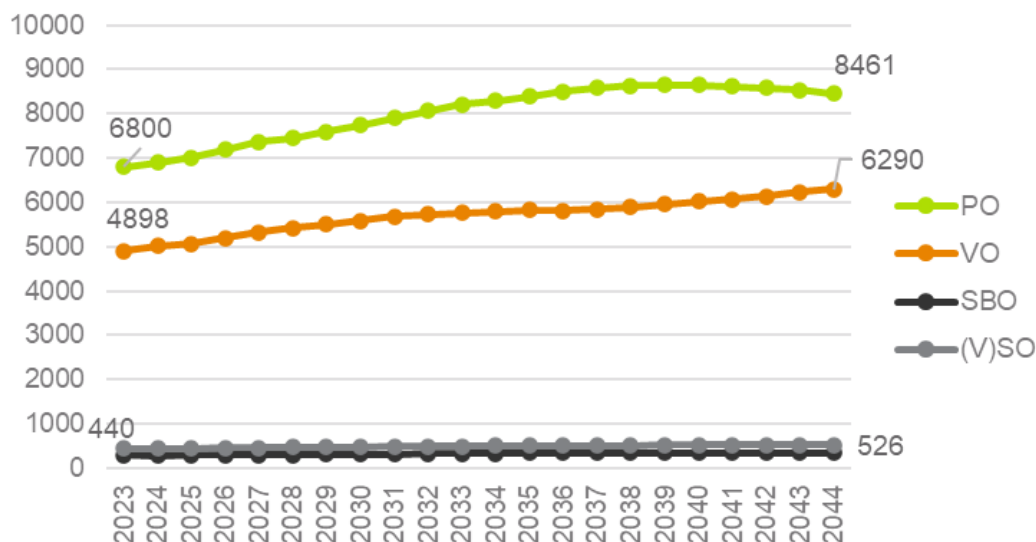
3.1.3 Leerlingenprognoses 2024

Naast de bevolkingsontwikkeling geeft de leerlingenprognose belangrijke informatie als het gaat om de verwachte behoefte aan onderwijshuisvesting. De ontwikkeling van de leerlingenaantallen geeft aan hoe de ruimtebehoefte van het onderwijs zich in de aankomende jaren ontwikkelt en welke (extra) voorzieningen nodig zijn om het onderwijs te kunnen blijven faciliteren.

In overeenstemming met de ambities zoals geformuleerd in de omgevingsvisie en woonvisie zal het aantal leerlingen in het onderwijs toenemen. Ten opzichte van 2024 neemt het aantal leerlingen daarmee de behoefte aan onderwijshuisvesting tot 2040 toe met gemiddeld bijna 21 procent.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het voortgezet onderwijs de trend in het primair onderwijs volgt en dat na 2040 de groei van het aantal leerlingen in het vo verder zal toenemen. De prognoses voor de eerste jaren zijn gebaseerd op concreet uitgewerkte woningbouwplannen, waaraan ook een planning is gekoppeld. De jaren daarna zijn gebaseerd op de woonvisie en omgevingsvisie. Er is nog niet bekend hoe en wanneer deze ambities concreet worden vertaald in een uitvoeringsplanning. Dit betekent dat fase 1 (2026-2029) redelijk nauwkeurig is en de fases daarna minder nauwkeurig zijn omdat er nog teveel onzekerheden zijn.

Het onderstaande figuur 1 toont het totale aantal leerlingen in het basisonderwijs volgens de leerling prognose van 2024. Hieruit blijkt dat het aantal leerlingen in het basisonderwijs groeit van ongeveer 6.800 leerlingen in 2023 naar ongeveer 8.700 leerlingen in 2039. Daarna daalt het aantal leerlingen tot ongeveer 8.500 leerlingen in 2044. Dit is een verwachte totale groei van ongeveer 1.900 leerlingen tot 2039.

Figuur 1: Prognoses leerlingen

Eenzelfde ontwikkeling van de leerlingaantallen is te zien in het speciaal basisonderwijs.² Daar groeit het aantal leerlingen van 300 in 2023 naar 347 in 2039. Vervolgens daalt het aantal leerlingen licht tot 342 leerlingen in 2044. De verwachte totale groei in het SBO voor de komende 15 tot 20 jaar ligt tussen de 42 en 47 leerlingen.

Uit figuur 1 blijkt dat het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs groeit van ongeveer 4.900 leerlingen in 2023 naar ongeveer 6.000 leerlingen in 2039. Daarna groeit het aantal leerlingen verder door tot ongeveer 6.300 leerlingen in 2044. Dit is een verwachte totale groei van ongeveer 1.400 leerlingen tot 2044. Hierbij is de keuze van het schoolbestuur om het Van Lodenstein College door de verplaatsing van de vestiging uit Hoevelaken en verbreding van het onderwijsaanbod nog niet meegenomen. Deze plannen vragen nog om verdere uitwerking.

Ook het speciaal (voortgezet) onderwijs laat een toename van het aantal leerlingen zien. Hierbij groeit het aantal leerlingen van 440 in 2023 naar 518 in 2039. De groei zet volgens de prognose door tot 526 leerlingen in 2044. De verwachte totale groei in het s(v)o voor de komende 15 tot 20 jaar ligt tussen de 78 en 86 leerlingen.

Voor gemeente Barneveld betekent de toename van het aantal leerlingen in alle onderwijssectoren dat er de komende jaren een groeiende behoefte aan onderwijshuisvesting verwacht kan worden. Een deel van deze groei kan mogelijk opgevangen worden in bestaande scholen door het gebouw zo optimaal mogelijk te gebruiken. Een deel van deze groei zal ook moeten worden ondervangen door uitbreiding van bestaande schoolgebouwen of nieuwbouw.

In het basisonderwijs stijgt de ruimtebehoefte van ongeveer 40.000 m² in 2024 naar ongeveer 48.500 m² in 2039. Dit is een verwachte toename van ongeveer 8.600 m². In het voortgezet onderwijs stijgt de ruimtebehoefte van ongeveer 34.100 m² in 2024 naar ongeveer 40.300 m² in 2039. Dit is een verwachte toename van ongeveer 6.200 m². Ook in het speciaal basisonderwijs en het speciaal (voortgezet) onderwijs stijgt de ruimtebehoefte van ongeveer 8.900 m² in 2024 naar ongeveer 10.100 m² in 2039. Dit is een verwachte toename van ongeveer 1.200 m². Voor het gehele onderwijs in gemeente Barneveld wordt verwacht dat de ruimtebehoefte tot 2039 toeneemt met ongeveer 16.000 m² ten opzichte van 2024. Hierbij is de uitbreiding van het Van Lodenstein College door de verplaatsing van de vestiging uit Hoevelaken en verbreding van het onderwijsaanbod niet meegenomen.

3.2 Ontwikkelingen onderwijshuisvesting

Vanuit het ministerie van OCW, de PO- en VO-raad en de VNG is in het bestuurlijk overleg in juni 2023 de ambitie vastgelegd om “kwalitatief betere, gezondere, en duurzame schoolgebouwen ten behoeve van een hoger leerrendement en lager ziekteverzuim te realiseren en daarmee bij te dragen aan kansengelijkheid in het onderwijs en het behalen van de landelijke klimaatdoelen.”

² Leerlingenprognose en ruimtebehoefte Speciaal Basisonderwijs 2024 Gemeente Barneveld

Dit lijkt ambitieus, vooral door de scheefgroei die is ontstaan tussen de werkelijke kosten voor onderwijshuisvesting en de bekostiging hiervan. Hoewel er in de modelverordening zoals de VNG die publiceert, sprake is van een jaarlijkse bijstelling, is duidelijk dat er aanvullende budgetten nodig zijn om duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen te kunnen realiseren. Gemeenten en schoolbesturen ontvangen weliswaar middelen vanuit het rijk om deze uitgaven te bekostigen, maar deze middelen zijn niet voldoende meegegroeid met de prijs- en kwaliteitsontwikkelingen.

Om de rijksambitie van volledig energie neutrale en circulaire gebouwen in 2050 te kunnen realiseren wordt per gemeente de koers uitgestippeld en maatregelen geformuleerd.

Een uitdaging waar niet alleen onderwijshuisvesting mee geconfronteerd wordt, is de krapte op de arbeidsmarkt en daardoor een krapte aan deskundigheid en capaciteit. Mede hierdoor is het tempo van de realisatie van bouwprojecten lager dan gewenst. Daarnaast speelt dat er een druk is op de grondstoffen en dat ruimte een steeds schaarser goed is. Combineren van bouwopgave is nodig om de ruimte beter te benutten, maar dat maakt de opgave niet eenvoudiger. Het bekijken van de opgave vanuit de totale gebiedsontwikkeling is noodzakelijk en legt daarmee meer verantwoordelijkheid bij de gemeente. Binnen de gemeente Barneveld wordt daarom nauw samengewerkt tussen onderwijshuisvesting en gebiedsontwikkeling.

4. Kaders en uitgangspunten

Het IHP Onderwijshuisvesting moet voldoen aan relevante wet- en regelgeving waaronder de Wet op Primair Onderwijs.. Naast die wet- en regelgeving zijn er ook gemeentelijke (beleids)kaders waaronder de Verordening voorzieningen Huisvesting Onderwijs. In dit hoofdstuk worden de kaders en uitgangspunten kort benoemd en toegelicht.

4.1 Gemeentelijke zorgplicht

Sinds 1997 heeft de gemeente de wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor onderwijs en bewegingsonderwijs. De zorgplicht is verankerd in de Wet op het primair onderwijs (Wpo), de Wet op het voortgezet onderwijs (Wvo) en de Wet op de Expertise Centra (Wec). De gemeente heeft een zorg voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, eerste inrichting en leerpakketten, herstel van constructiefouten en herstel en vervanging bij schade door bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld vandalisme of schade door weersomstandigheden).

4.2 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (VVHO)

In deze lokale verordening is vastgelegd hoe de gemeente Barneveld juridisch en procedureel invulling geeft aan haar (wettelijke) verantwoordelijkheden. De schoolbesturen gaan over de inhoud van het onderwijs. Bij de schoolgebouwen zijn ze verantwoordelijk voor onderhoud, aanpassingen, exploitatie en beheer. De gemeente Barneveld volgt over het algemeen de modelverordening van de VNG.

De huidige VVHO dateert van januari 2015. Sinds 2015 heeft de VNG nog enkele aanpassingen doorgevoerd. Deze wijzingen hebben vooral betrekking op de berekening van de ruimtebehoefte voor het voortgezet onderwijs en de buitenruimte. Daarnaast zijn er vanuit het doelmatigheidsonderzoek nog aanbevelingen gedaan om deze verordening aan te passen. Het gaat hierbij om de actualisatie van de berekening van de ruimtebehoefte voor de verschillende onderwijssoorten en de toekenning van het voorbereidingskrediet. Aanpassing van deze verordening maakt geen onderdeel uit van het IHP-proces. Vanwege de onderlinge verbondenheid tussen beide documenten wordt deze verordening na vaststelling van het IHP aangepast en ter besluitvorming voorgelegd.

4.3 Wet Passend Onderwijs

Het huidige systeem is nog onvoldoende ingericht op speciaal onderwijs. In augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs in werking getreden en hebben onderwijsinstellingen een zorgplicht. Dit betekent dat scholen de taak hebben om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo goed mogelijke, een passende, plek in het onderwijs te bieden. In de praktijk is gebleken dat de uitvoering van deze wet soms lastig is. Dit blijkt ook uit Kamerbrief Evaluatie en Verbeteraanpak Passend Onderwijs van 4 november 2020.

4.4 Hiaten in het (bekostigings)stelsel

Sinds 2015 is het budget voor het groot onderhoud en aanpassingen door het Rijk door gedecentraliseerd van de gemeente naar de schoolbesturen. Dit was bij het vo het geval en geldt nu ook in het po en s(v)o. De schaal in het primair onderwijs is veel kleiner dan in het vo en dat heeft gevolgen voor de reserves en risico's voor de schoolbesturen. Deze doordecentralisatie heeft ook gevolgen voor het renovatievraagstuk; de onderdelen groot onderhoud en aanpassing vielen, net als vervangende nieuwbouw, tot 2015 onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Voor 2015 kon de keuze tussen renovatie of nieuwbouw op technische en functionele grondslag gemaakt worden na zorgvuldig onderzoek van het schoolgebouw. De discussie wie dat zou betalen, het schoolbestuur of de gemeente, speelde tot 2015 geen rol. Die discussie doet zich nu landelijk wel voor.

In het huidige systeem is de gemeente verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen en het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het onderhoud ervan. Dit zorgt voor een spanningsveld omdat beide partijen ervoor kunnen kiezen om hun taak zo minimaal mogelijk uit te voeren. Een gemeente kan ervoor kiezen om een nieuw schoolgebouw zo goedkoop en efficiënt mogelijk te realiseren waardoor een schoolbestuur hogere onderhoudskosten zal krijgen. Andersom kan een schoolbestuur ervoor kiezen om onderhoud niet uit te voeren en al eerder nieuwbouw aan te vragen op basis van de conditie van het gebouw.

4.5 Wetswijziging onderwijs

Om deze hiaten in het stelsel te herstellen, is er nieuwe wetgeving in de maak. Hierbij wordt renovatie (levensduurverlenging van meer dan 25 jaar) opgenomen als voorziening en wordt daarmee de verantwoordelijkheid van de gemeente. Daarnaast wordt (een deel van) het investeringsverbod opgeheven voor het primair en speciaal onderwijs. Ook wordt het opstellen van een IHP waarin de beleidsdoelen zijn opgenomen verplicht, zodat schoolbesturen en gemeenten duidelijke afspraken met elkaar maken over de onderwijshuisvesting. In deze wet wordt uitgegaan van een 4-jaarlijkse cyclus waarin de gemeente en schoolbesturen alle plannen voor uitbreiding, krimp, renovatie vervanging of nieuwbouw tijdens deze periode vastleggen en de afwegingen toelichten en onderbouwen. Door de schoolbesturen op te stellen meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) moeten deel uitmaken van het afwegingskader. Ook deze MJOP's moeten op basis van inspectie iedere 4 jaar worden op- of bijgesteld. Naast de plannen voor de komende 4 jaar moet het IHP een minimale doorkijk geven naar de plannen voor de 12 jaar daaropvolgend (in totaal dus 16 jaar). Deze wetswijziging wordt verwacht in augustus 2025 of januari 2026. Zoals in de inleiding is aangehaald, wordt met dit IHP geanticipeerd op de wetswijziging.

4.6 Wetswijziging van school naar duurzaam werk

Naast de aanpassing van de wetten ten aanzien van onderwijshuisvesting ligt er een wetsvoorstel met als doel de kansengelijkheid onder jongeren te vergroten door betere begeleiding en ondersteuning richting economische zelfstandigheid. Hierbij is de leeftijd waarop de betrokkenheid en samenwerking tussen ondersteunende instanties nodig is verhoogd. Dit wetsvoorstel heeft geen directe consequenties ten aanzien van de onderwijshuisvesting, maar benadrukt wel het belang van een integrale benadering van de ontwikkeling van kinderen en jongeren en wordt daarom vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Barneveld-Veenendaal relevant geacht voor het IHP. Het voorstel moet nog behandeld worden door de Tweede Kamer. De beoogde inwerkingstelling is 1 januari 2026.

4.7 Kaders Barneveld

4.7.1 Afspraken tussen gemeente en schoolbesturen

Naast landelijke wet- en regelgeving zijn er ook op gemeentelijk niveau een aantal afspraken gemaakt tussen gemeente Barneveld en de schoolbesturen. Deze kaders zijn vastgesteld in 2022 (Masterplan). Dit IHP is een herijking van het Masterplan. De afspraken tussen de gemeente en schoolbesturen worden daarom integraal in dit IHP overgenomen. Waar nodig zijn deze afspraken aangescherpt of bijgesteld.

In het Masterplan lopen wettelijke en gemeentelijke afspraken door elkaar heen. Hieronder zijn de afspraken uit het Masterplan opgenomen en hebben we aangegeven welke afspraken volgen uit de wettelijke kaders en welke gemeentelijke kaders hieraan worden toegevoegd. Vervolgens lichten we de gemeentelijke kaders nader toe.

Wettelijke kaders

1. Voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van scholen voor primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs binnen de gemeentegrenzen;
2. De (laatste vastgestelde) Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (VVHO) gemeente Barneveld 2015 is hierbij het uitgangspunt;
3. Vernieuwbouw of vervangende nieuwbouw wordt overwogen op het moment dat een gebouw ouder is dan 40 jaar, waarbij sprake is van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolbestuur en gemeente;
4. Het onderhoudsniveau is sober maar adequaat, waarbij de Meerjarenonderhoudsprogramma's (MJOP's) van de schoolbesturen en het IHP afgestemd worden op elkaar;
5. Een evenwichtige spreiding van het openbaar onderwijs;

Gemeentelijke kaders

6. Voorfinanciering scholen is geen vanzelfsprekendheid, er dient vooraf overeenstemming te zijn;
7. Er wordt op een zorgvuldige manier omgegaan met leegstand en het afstoten van gebouwen, waarbij mogelijkheden voor brede scholen worden meegenomen;

8. Tijdelijke uitbreiding is alleen aan de orde indien de behoefte aan deze uitbreiding slechts van tijdelijke duur is (minimaal 4 jaar of maximaal 10 jaar). Er wordt daarbij gezocht naar praktische oplossingen;
9. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren en (laten) uitvoeren van samenwerkingsverbanden, zoals met voor- en naschoolse opvang, mbo-instellingen of het bedrijfsleven maar kunnen in het belang van themagerichte of doorgaande leerlijnen van 0 tot 20 jaar een beroep doen op de gemeente om ruimte te faciliteren;
10. Budget voor parkeren vanuit de eisen voor een vergunning wordt toegevoegd aan de normbudgetten;
11. De financiële normering van schoolgebouwen dient voldoende ruimte te bieden om het vigerende Besluit Bouwwerken Leefomgeving samen met de eisen vanuit BENG, vanuit waterberging en natuur-inclusief bouwen toe te passen;
12. Bij het bouwen van gymzalen die gebruikt worden voor het bewegingsonderwijs de minimale zaalgrootte volgens de KVLO-norm van 14 x 22 m toepassen, waarbij we de loopafstand tussen school en gymvoorziening zo klein mogelijk houden en busvervoer tegengaan;
13. Bij locatieonderzoeken en uitwerkingen voor (vervangende) nieuwbouw van scholen wordt een zo veilig mogelijke verkeerssituatie altijd meegenomen;
14. Bij nieuwe wijken zorgen we voor een passende schoolgrootte in permanente vorm waarbij we daarnaast centraal in de wijk semipermanente overlooplocaties voor meerdere scholen in één gebouw realiseren om de piek in een nieuwe wijk op te vangen, waarbij ook gekeken wordt naar passende en logische oplossingen in de nabijheid van de school;
15. (Ver)nieuwde scholen krijgen een zo groen mogelijk schoolplein in samenspraak met het schoolbestuur, waarbij het bomenonderhoud door de gemeente waar mogelijk meegenomen wordt. Bij de uitvoering wordt rekening gehouden met overlast en vandalismebestrijding;
16. Scholen die bereid zijn hun plein beschikbaar te stellen voor kinderen uit de wijk na schooltijd krijgen een tegemoetkoming in het onderhoud;
17. We maken een beargumenteerde keuze of en in welke mate bij nieuwbouw en vernieuwbouw ook recht kan worden gedaan aan de extra ruimtebehoefte voor passend onderwijs.

4.7.2 Toelichting op de vastgestelde gemeentelijke kaders

Voorfinanciering (kader 6)

Voorfinancieren wil zeggen dat een schoolbestuur bij nieuwbouw zelf een grotere capaciteit realiseert dan in eerste instantie nodig is, met het idee dit in een later stadium bij groei alsnog vergoed te krijgen van de gemeente. In de tussenliggende periode financiert de school het benodigde budget voor.

In het doelmatigheidsonderzoek is hierover opgenomen dat de wijze waarop het besluit is vormgegeven risico's kent. Er wordt vooruitgelopen op mogelijke vaststelling van toekomstige Programma's huisvesting onderwijs. Dat is in het huidige stelsel niet mogelijk; het is immers de raad die jaarlijks het Programma vaststelt, op voorstel van het college. Ten tweede wordt een niveau van voorfinanciering gevraagd dat schuurt (dan wel botst) met de bepalingen uit de Wet op het primair onderwijs, waarin gesteld wordt dat een school haar rijksmiddelen niet mag aanwenden voor voorzieningen in de huisvesting (investeringsverbod). Vooruitlopend op het wetsvoorstel, waarin het investeringsverbod voor schoolbesturen komt te vervallen, kan dit kader opgenomen worden in dit IHP. Het is wel belangrijk om in geval van voorfinanciering vooraf tot overeenstemming te komen over de te hanteren leerling prognoses voor de betreffende locatie.

Leegstand (kader 7)

Onder leegstand wordt de normatieve leegstand of overmaat bedoeld ten opzichte van de ruimtebehoefte waarin door middel van de vergoeding aan het schoolbestuur vanuit het rijk wordt voorzien. Er wordt op een zorgvuldige manier omgegaan met leegstand en het afstoten van gebouwen, waarbij mogelijkheden voor brede scholen worden meegenomen. De inwonende organisatie betaalt daarbij minimaal een kostprijsdekkende huurprijs (kpdh). De kostprijsdekkende huur zorgt voor duidelijkheid en scheidt de geldstromen. Volgens de Wet Markt en Overheid moeten gemeenten bij economische activiteiten, zoals de verhuur van gemeentelijk vastgoed, minstens de volledige kosten doorberekenen. Dit betekent dat de minimale huurprijs die gevraagd wordt bij het begin van de gebruikperiode van een gebouw, voldoende moet zijn om de investering kostendekkend te maken.

De gemeente wil initiatieven uit de samenleving blijven ondersteunen, waarbij in sommige gevallen gebruik gemaakt kan worden van leegstand. Daar waar schoolbesturen in leegstand al bijvoorbeeld kinderopvang gerealiseerd hebben, wil de gemeente deze constructie, in samenspraak met het betreffende schoolbestuur, dezelfde status geven als in nieuwe kindcentra. Dat wil zeggen dat de meters opvang niet meetellen in, c.q. worden onttrokken aan, de onderwijscapaciteit. Normatieve leegstand biedt ook mogelijkheden in het kader van passend onderwijs.

Samenwerkingsverbanden (kader 9)

Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren en (laten) uitvoeren van samenwerkingsverbanden, zoals met voor- en naschoolse opvang, zorginstellingen, mbo-instellingen of het bedrijfsleven maar kunnen in het belang van themagericht of doorgaande leerlijnen van 0 tot 20 jaar een beroep doen op de gemeente om ruimte te faciliteren. Ook hier geldt dat de inwonende organisatie daarbij minimaal een kostprijs dekkende huurprijs betaalt om de extra meters nieuwbouw mogelijk te maken.

Verkeer en parkeren (kader 10)

Bij locatieonderzoeken en uitwerkingen voor (vervangende) nieuwbouw van scholen wordt een zo veilig mogelijke verkeerssituatie altijd meegenomen. Scholen veroorzaken twee keer per dag een verkeerspiek. Bij elk locatieonderzoek wordt daarom de verkeerssituatie als een belangrijk aandachtspunt meegenomen. Door de parkeertoeslag voor terrein en aanleg wordt geprobeerd het parkeren veiliger te maken. Wanneer er bij een nieuwe locatie extra kredieten nodig zijn voor het verbeteren van de ontsluiting, zal dat aanvullend aan de raad voorgelegd worden. Ook in bestaande situaties wordt geprobeerd bij vervangende nieuwbouw op dezelfde locatie de verkeersstromen en het parkeren te verbeteren. Er zal steeds naar de verkeerssituatie gekeken worden, maar een vorm van overlast tijdens de piekmomenten kan niet altijd voorkomen worden.

Budget voor parkeren vanuit de eisen voor een vergunning wordt toegevoegd aan de normbudgetten. In de VNG-norm voor nieuwbouw van scholen is geen budget voor parkeervoorzieningen opgenomen. Deze zijn wel nodig voor een veilige (leer)omgeving. Daarom is vastgesteld dat zowel extra benodigde grond als de extra aanleg van parkeerplaatsen vergoed wordt door de gemeente.

KVLO-norm voor gymzalen (kader 12)

Bij het bouwen van gymzalen die gebruikt worden voor het bewegingsonderwijs wordt de minimale zaalgrootte volgens de KVLO-norm van 308 m² (14 x 22 meter) toegepast. In de VNG-modelverordening wordt uitgegaan van een minimale zaalgrootte van 252 m² (21 x 12 meter). Een grotere zaal biedt meer mogelijkheden voor het bewegingsonderwijs.

Nieuwe woonwijken (kader 14)

In nieuwe wijken wordt een passende schoolgrootte in permanente gebouwde vorm gezorgd. In de levenscyclus van een nieuwe wijk is er in het begin het hoogste aantal leerlingen. Om deze piek op te vangen kunnen op een centraal punt semipermanente lokalen van een goede kwaliteit als overlooplocatie voor meerdere scholen worden neergezet. In het Masterplan was het uitgangspunt dat na 20 jaar er bekeken kan worden of de lokalen nog nodig zijn. In het IHP is het voor de hand liggend om de noodzaak van semipermanente huisvesting vierjaarlijks te bezien, parallel aan de herijking van het IHP en de uitvoeringsplanning.

Schoolpleinen (kader 15 + 16)

Vernieuwde scholen krijgen in overleg tussen schoolbestuur en gemeente een zo groen mogelijk schoolplein. Voor het behoud van bestaand groen neemt de gemeente waar mogelijk het bomenonderhoud op zich. Scholen die bereid zijn hun plein beschikbaar te stellen voor kinderen uit de wijk na schooltijd krijgen een tegemoetkoming in het onderhoud. Bij de uitvoering wordt rekening gehouden met overlast en vandalismebestrijding.

4.8 Wettelijke eisen aan schoolgebouw

Schoolgebouwen moeten voldoen aan de huisvestingseisen zoals zijn opgenomen in het Arbeidsomstandigheden besluit (Arbowet) en het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL, voorheen het Bouwbesluit). In eerstgenoemde wet worden vooral

eisen gesteld aan de verantwoorde inrichting van het schoolgebouw. Algemene regels voor de bouw en het verbouwen van een schoolgebouw zijn verwoord in het BBL.

4.9 Raakvlakken met ander beleid

Onderwijshuisvesting heeft veel verschillende raakvlakken met andere beleidsterreinen. Zo moet er voor de ontwikkeling van een integraal kindcentrum (IKC) ook gekeken worden naar de benodigde partners voor kinderopvang en zorg. Daarnaast kan het ook wenselijk zijn om een schoolgebouw te combineren met andere maatschappelijke voorzieningen. Een gemeente streeft over het algemeen naar een zo goed mogelijke spreiding van voorzieningen voor haar inwoners. Dit betekent dat de benodigde aanvullende voorzieningen per schoollocatie anders kunnen zijn. Deze aanvullende voorzieningen hebben weer gevolgen voor de ruimtebehoefte en de ruimtelijke inpassing van een schoolgebouw. In alle gevallen is kostprijs dekkende huur het uitgangspunt. Ten slotte is ook de onderwijsinhoud van invloed op een schoolgebouw. De manier van onderwijs geven verandert door de jaren en dit stelt vaak nieuwe eisen aan een gebouw. Hierdoor is de renovatie of nieuwbouw van een school geen eenduidige en eenvoudige opgave. Het vereist een goede afstemming met alle betrokken beleidsterreinen binnen de gemeente en de benodigde externe partners.

5. Visie IHP

5.1 Toekomstbestendigheid

Door de bevolkingsgroei is er in de gemeente Barneveld een behoefte aan toekomstbestendige schoolgebouwen. Hiervoor zijn drie uitgangspunten belangrijk:

1. Schoolgebouwen die indien nodig kunnen worden aangepast en/of uitgebreid (flexibele bouw). Bij nieuwbouw of vernieuwbouw is het wenselijk om in de ontwerpfase al rekening te houden met mogelijke toekomstige uitbreidingen. Het uitgangspunt dat het ontwerp logisch blijft en uitbreidingen technisch mogelijk zijn, waarbij de grootte afhankelijk is van de verwachte groei;
2. Schoolgebouwen die ruimte bieden aan passend onderwijs. Dit vergt een slimme indeling van een schoolgebouw waarbij ruimten multifunctioneel gebruikt kunnen worden;
3. De mogelijkheid tot samenwerking met andere partijen zoals zorgaanbieders. De gemeente Barneveld zet in op verdere samenwerking tussen jeugdhulp en het onderwijs in de Lokale Educatieve Agenda Barneveld. Het streven is om deze zorgvoorzieningen per wijk of kern te organiseren. Bij nieuwbouw of vernieuwbouw wordt per situatie gekeken welke aanvullende ruimten voor zorg nodig zijn in een schoolgebouw.

Bewegingsonderwijs is onderdeel van het onderwijs. In dit IHP wordt bij nieuwbouw, vernieuwbouw of uitbreiding de behoefte aan speellokalen en gymzalen voor de betreffende school inzichtelijk gemaakt en bepaald wat de consequenties zijn voor de opgave. Om de flexibiliteit te bevorderen worden de speellokalen en gymzalen, waar mogelijk, multifunctioneel gebruikt. Bijvoorbeeld door zorgverleners, kinderopvangorganisaties (speellokalen) of sportverenigingen (gymzalen).

5.2 Leer- en ontwikkelingsomgeving

De schoolbesturen hebben aangegeven dat zij veel belang hechten aan een goede omgeving voor de ontwikkeling van hun leerlingen en medewerkers. Het onderwijsklimaat wordt mede bepaald door het gebouw. Het gebouw mag geen beperking vormen voor het gewenste onderwijsklimaat en moet passen bij de visie op onderwijs van het betreffende schoolbestuur. Daarnaast is het aantal leerlingen in een school van invloed op het onderwijsklimaat. De vraag is bij welk leerlingaantal de gewenste visie op onderwijs nog goed kan worden uitgevoerd door het schoolbestuur?

In een goede (leer)omgeving is er ruimte voor inclusiviteit, zoals op 6 april 2023 is vastgesteld in het beleidskader inclusie "Meedoen is vanzelfsprekend" van de gemeente Barneveld. Dit betreft leerlingen, maar ook de inwoners van de omliggende wijk. Een school kan een verbindende factor zijn in de wijk die verschillende generaties met elkaar in contact brengt. Scholen willen gelijke kansen kunnen bieden aan hun leerlingen. Daarvoor moet de leeromgeving en dus ook het gebouw geschikt zijn.

Schoolbesturen zetten in op het versterken van de samenwerking tussen vroeg- en voorschoolse educatie, het primair en het voortgezet onderwijs en mbo-instellingen. Deze versterking kan gerealiseerd worden door een doorgaande leerlijn van 0 tot 20 jaar. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren en (laten) uitvoeren van samenwerkingsverbanden, zoals met voor- en naschoolse opvang, mbo-instellingen of het bedrijfsleven. Ze kunnen in het belang van themagerichte of doorgaande leerlijnen van 0 tot 20 jaar een beroep doen op de gemeente om ruimte te faciliteren. Ook instellingen in de zorg spelen hierin een belangrijke rol. In aanvulling op het kopje 'leegstand' van paragraaf 4.7.2 (toelichting op vastgestelde gemeentelijke kaders) wordt ook bij nieuw te realiseren scholen het ruimtelijk programma van aanvullende voorzieningen voor (zorg)partners buiten de normatieve ruimtebehoefte van de school gehouden.

In het po is het streven om specifieke begeleiding gedeeltelijk in het schoolgebouw zelf plaats te laten vinden. In het vo is nabijheid van specifieke begeleiding en de invulling van passend onderwijs de uitdaging. Per situatie wordt beoordeeld of het noodzakelijk is om specifieke begeleiding binnen de school te faciliteren. Een goede samenwerking tussen onderwijs en specifieke begeleiding is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen in het algemeen en de onderwijsparticipatie van leerlingen in het bijzonder (terugdringen van het aantal thuiszitters).

Passend onderwijs is een belangrijk thema binnen de visie voor het IHP. Inhoudelijk moet passend onderwijs structureel worden geagendeerd en verder uitgewerkt in de periodieke overlegstructuur tussen gemeente en schoolbesturen. Hierbij is het uitgangspunt dat niet slechts naar het aspect onderwijs wordt gekeken, maar de algehele ontwikkeling van het kind centraal staat. In het IHP kan hier vervolgens een vertaling naar onderwijsgebouwen voor worden gemaakt. Per onderwijssoort kan de vorm van passende ondersteuning anders zijn. In het reguliere basisonderwijs gaat het meestal over de ontwikkeling van en onderwijs aan leerlingen met leerachterstanden of leermoeilijkheden. In het s(v)o gaat het om het tegemoetkomen aan de specifieke ontwikkelings- en leerbehoefte van elke leerling. Dit vergt voor elke onderwijssoort een andere aanpak en heeft dus ook andere consequenties voor een schoolgebouw. Bij nieuwbouw of vernieuwbouw van een school wordt een beargumenteerde keuze gemaakt of en in welke mate er recht kan worden gedaan aan de extra ruimtebehoefte voor passend onderwijs.

Bij de ontwikkeling van een nieuwe school en nieuwe woonwijken is het belangrijk dat er niet alleen wordt gekeken naar benodigde voorzieningen voor onderwijs. Voor de ontwikkeling van de kinderen is het belangrijk om te onderzoeken hoe de school voor de wijk en alle inwoners kan worden ingezet en welke aanvullende voorzieningen hiervoor nodig zijn. Voor deze aanvullende voorzieningen wordt aangesloten op bestaande gebiedsontwikkelingen.

5.3 Keuzevrijheid – thuis nabij

Een goede geografische en evenwichtige spreiding van gevarieerd en kwalitatief goed onderwijs is het uitgangspunt. Kinderen dienen zo veel mogelijk ‘thuis nabij’ onderwijs aangeboden kunnen krijgen en dienen in een wat grotere straal voldoende keuzevrijheid hebben. Wettelijk ligt de afstand tot openbaar basisonderwijs op maximaal 10 kilometer. Op basis van keuzevrijheid en/of denominatie kan voor specifieke onderwijsvormen een groter voedingsgebied voor de hand liggen en een langere afstand acceptabel zijn.

Voor de grootte van de scholen in het primair onderwijs wordt aangesloten op de stichtings- en instandhoudingsnorm voor de gemeente Barneveld (in 2023 respectievelijk 200 en 92 leerlingen). Er moet, voor zowel po als vo ook rekening worden gehouden met maximale grootte: kinderen moeten zich veilig en geborgen voelen. Een nieuw gebouw biedt kansen voor de versterking van het onderwijs, de samenwerking met partners en de ontwikkeling van de wijk of de kern. De school (en daarmee de schoolgrootte) moet de verbinding met de wijk (en wijkvoorzieningen) houden. Het streven is scholen integraal onderdeel uit te laten maken van de voorzieningestructuur voor inwoners van Barneveld van 0 tot 99 jaar.

In het IHP worden gezamenlijk strategische afspraken gemaakt om uitbreiding of nieuwbouw integraal en periodiek te benaderen. Individuele en acute programma-aanvragen zijn dan alleen nog mogelijk en nodig in geval van onvoorziene omstandigheden en calamiteiten. De benodigde ingrepen worden op basis van de volgende beleidsuitgangspunten geprioriteerd:

1. Kwalitatief goede onderwijshuisvesting met voldoende buitenruimte en bewegingsonderwijs nabij (volgens verordening: voldoende capaciteit en aansluiting bij ruimte- en gebruiksbehoefte);
2. Thuis nabij onderwijs biedt de beste mogelijkheden voor de kinderen, hierbij wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke spreiding van de verschillende denominaties over de gemeente;
3. Het te realiseren onderwijsaanbod sluit aan op de (te verwachten) inhoudelijke onderwijsbehoefte van de wijk/kern waarin de school gevestigd is/wordt;
4. Initiatieven vanuit de Wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen worden getoetst door de inspectie van onderwijs en bij toewijzing door de Minister ook gefaciliteerd. Het gaat hier over het oprichten van nieuwe scholen waarbij het richtingenbegrip is losgelaten. Het wordt mogelijk om scholen te stichten op basis van pedagogische of onderwijskundige concepten, mits er voldoende belangstelling van ouders en leerlingen is. Hierbij wordt rekening gehouden met het voedingsgebied, maar de locatiekeuze is afhankelijk van de kaders en mogelijkheden van de gemeente.

Nieuwkomersonderwijs

Nieuwkomersonderwijs ondersteunt kinderen die nieuw in Nederland komen wonen en de Nederlandse taal nog niet goed genoeg beheersen. Dit onderwijs helpt hen om de taal te leren en kennis te maken met het Nederlandse onderwijssysteem. Het is belangrijk dat er voor nieuwkomersonderwijs voldoende ruimte moet zijn. De nieuwkomersschool de Springplank (po)

en de internationale schakelklassen (ISK-vo) zijn nu ondergebracht in bestaande of tijdelijke leegstaande schoolgebouwen en zijn onderdeel van respectievelijk STEV en het JFC.

In de komende jaren is het aantal leerlingen afhankelijk van de situatie in de wereld en Europa en de politieke besluiten over de komst van het asielzoekerscentrum, huisvesting van statushouders en Oekraïners in Barneveld. In 2027 zou er een behoefte kunnen zijn aan een andere schoollocatie (al dan niet een gezamenlijke schoollocatie voor po en vo) om de toekomstige groei van het aantal leerplichtige leerlingen in zijn algemeenheid te kunnen faciliteren.

5.4 Gebouw

Een kwalitatief goed en duurzaam schoolgebouw en een goede (leer)omgeving hebben een positief effect op het onderwijs en op het leefklimaat. Het realiseren hiervan zien de gemeente en schoolbesturen daarom als een gezamenlijke, maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Duurzaamheid

Uitgangspunt bij het Masterplan onderwijshuisvesting was het bouwen op basis van het Besluit Bouwwerken Leefomgeving en BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen). In dit masterplan zijn afspraken gemaakt over een eigen bijdrage van de schoolbesturen voor deze verduurzaming. Deze afspraken worden overgenomen in dit IHP.

Met het vizier op 2040 wordt inzichtelijk gemaakt wat ENG (Energie Neutraal Gebouw) betekent. In kaart wordt gebracht wat het verschil is tussen BENG en ENG, maar moet ook worden bekeken welke consequenties de netcongestie heeft. Vanuit het Klimaatadaptatieplan van de gemeente Barneveld is het streven om waterberging en natuur-inclusief bouwen structureel mee te nemen in de planvoorbereiding. Hiermee moet niet alleen hittestress en wateroverlast rondom de school worden voorkomen, maar moet het gebouw ook een integraal onderdeel van de (groene en verkeersveilige) omgeving worden. Voor de natuur-inclusieve ambities wordt aangesloten op het puntensysteem natuur-inclusief bouwen van de gemeente Barneveld.

Voor het verschil in investering tussen duurzaamheidsambities en wettelijke eisen gaan de gemeente en de schoolbesturen vanuit de TCO-benadering (Total Cost of Ownership) onderzoeken welke mogelijkheden er zijn. De Total Cost of Ownership (levensduurcyclus) omvat alle kosten voor de aanschaf en het bezit van een schoolgebouw gedurende de hele gebruiksperiode, inclusief aanschafprijs en bijkomende kosten vanaf aankoop tot afstoting.

Binnenklimaat

Duurzaamheid heeft niet alleen betrekking op het gebruik van fossiele grondstoffen, uitstoot van stikstof en gebruik van energie. In een duurzaam gebouw moeten leerlingen en medewerkers prettig kunnen werken: een goed en duurzaam binnenklimaat heeft een positief effect op het welbevinden en leerprestaties. Eisen en aanbevelingen ten aanzien van het binnenklimaat zijn opgenomen in het programma Frisse Scholen zoals opgesteld door de Rijksdienst voor Ondernemen Nederland. In aanvulling op het Masterplan onderwijshuisvesting en in lijn met de ambities ten aanzien van duurzaamheid streven de gemeente en schoolbesturen naar een gemiddelde kwaliteitsambitie van Frisse Scholen klasse B.

Flexibiliteit en toekomstbestendigheid

Onderwijsgebouwen worden gerealiseerd met een perspectief van minimaal 40 jaar. Vanwege het statische karakter van deze gebouwen is het zowel vanuit het oogpunt van duurzaamheid als vanuit functionaliteit essentieel om bij deze levensduur stil te staan en een toekomstbestendig gebouw te realiseren. Onder toekomstbestendig wordt niet alleen de mogelijkheid verstaan om de indeling van het schoolgebouw en de bijbehorende installaties flexibel te realiseren. Het moet ook mogelijk zijn om het gebouw aan te kunnen passen aan maatschappelijke ontwikkelingen en eventueel bijbehorend gewijzigd gebruik. Dit geldt ook voor gymzalen.

Er moet worden geanticipeerd op groei en krimp (leegstand). Bij groei is in de gemeentelijke verordening voor elk onderwijstype vastgelegd wanneer er recht is op een permanente uitbreiding en hoe groot het ruimtetekort moet zijn (VVOH Bijlage III – C.1.2). Voor het sbo en s(vo) moet er een structureel tekort van minimaal 50 m² bruto vloeroppervlak (BVO) zijn. Voor het

basisonderwijs is deze drempelwaarde 55 m² BVO. Voor het vo geldt dat het tekort minimaal 10% van de bestaande capaciteit moet zijn met een minimum van 100 m² BVO.

Bij nieuwbouw of vernieuwbouw is het wenselijk om tijdens het ontwerpproces al zo veel mogelijk rekening te houden met toekomstige aanpassingen en uitbreidingsmogelijkheden van het gebouw. Door hier in het ontwerp en met de gebouwinstallaties al zo veel mogelijk rekening mee te houden, zijn gebouwen makkelijker aan te passen en uit te breiden in de toekomst. Daarnaast moet het mogelijk zijn om bij krimp delen van het gebouw af te stoten of in medegebruik te geven. Hiermee wordt leegstand zo veel mogelijk voorkomen.

Tijdelijke uitbreiding is alleen aan de orde als de behoefte aan deze uitbreiding slechts van tijdelijke duur is (minimaal 4 jaar tot maximaal 10 jaar). Er wordt gezocht naar praktische oplossingen die passen binnen de beschikbare mogelijkheden op het schoolterrein of in de omgeving van de school.

Multifunctionaliteit

In het kader van toegankelijk onderwijs waarbij samenwerking tussen pedagogische en zorgpartners voor passend onderwijs centraal staat, is het nodig om ruimtes ook binnen de lestijden multifunctioneel in te kunnen zetten en in te richten. Denk hierbij aan speellocalen die gebruikt kunnen worden voor fysiotherapie, maar ook voor buitenschoolse (bewegings-)activiteiten.

Afwegingen renovatie/nieuwbouw

In dit IHP wordt nader ingegaan op het afwegingskader renovatie/nieuwbouw zoals gevraagd in de nog vast te stellen nieuwe wetten op po, vo en s(v)o (expertisecentra). Hierbij is het uitgangspunt dat renovatie of vervangende nieuwbouw door gemeente en schoolbestuur gezamenlijk wordt overwogen op het moment dat een gebouw 40 jaar of ouder is.

5.5 Organisatie samenwerking gemeente en schoolbesturen

De regie op schoolgebouwen is een gezamenlijke taak van gemeente en schoolbesturen. In de huidige bekostigingssystematiek is de gemeente verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreiding en de schoolbesturen voor exploitatie, inrichting en instandhouding. Daarnaast zijn de schoolbesturen gezamenlijk verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod en de diversiteit ervan. Ook de samenwerking met voor- en naschoolse opvang, zorginstellingen, mbo-instellingen of het bedrijfsleven is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

Inhoudelijk worden de uitgangspunten voor het onderwijs besproken en vastgelegd in het bestuurlijk Platform Jeugd, waar de gemeente, de schoolbesturen en instellingen op het gebied van onderwijs en jeugd aan deelnemen. De wettelijk vastgelegde onderwerpen voor de Lokale Educatieve Agenda (LEA) worden door dit platform behandeld. Voor onderwijshuisvesting vindt de afstemming en besluitvorming plaats in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO).

Gedurende het jaar kunnen er door allerlei omstandigheden wijzigingen optreden in de plannen. Aangezien de plannen elkaar en de uitvoeringsplanning kunnen beïnvloeden, verdient het de aanbeveling om gedurende het jaar, bijvoorbeeld ieder half jaar, technische afstemming tussen gemeente en betrokken schoolbesturen in te plannen om de stand van zaken van de lopende projecten te bespreken.

Het IHP heeft een looptijd van 16 jaar en wordt iedere 4 jaar geactualiseerd. Het IHP geeft alle betrokkenen duidelijkheid over investeringen ten aanzien van uitbreiding, nieuwbouw, renovatie of vervanging. Hierdoor zijn de schoolbesturen in staat om hun exploitatie hierop af te stemmen en kan de gemeente de benodigde reserveringen in de begroting treffen. Daarnaast maakt dit het mogelijk voor de betrokkenen om te sturen op de levensduurkosten of Total Costs of Ownership (TCO): Eventuele besparingen op onderhoud in aanloop naar een ingreep kunnen worden ingezet om extra verduurzaming te realiseren. Programma-aanvragen zoals benoemd in hoofdstuk 2 van de VVHO (niet zijnde aanvragen in het kader van calamiteiten) kunnen hiermee komen te vervallen.

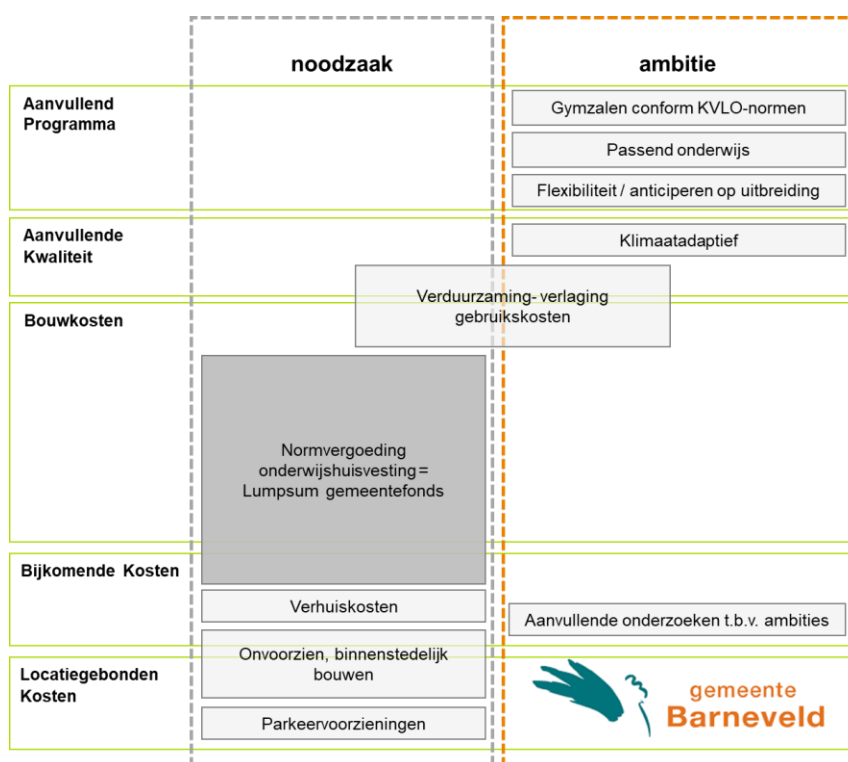
De leerlingenaantallen en ruimtebehoefte in het IHP worden bepaald op basis van leerlingenprognoses. Prognoses hebben echter een onzekerheidsfactor. Dit betekent dat de toekomstige ruimtebehoefte niet in beton is gegoten. Er kunnen zich onvoorziene omstandigheden voordoen die aanpassing van de gegevens noodzakelijk maken. Vooral met betrekking tot het speciaal onderwijs zijn de afgelopen jaren afwijkingen geconstateerd. Met de ambities van de gemeente Barneveld om het aantal inwoners te laten groeien en de constatering dat lokale factoren van invloed kunnen zijn op de aanmeldingen per school, is deze onzekerheid een gegeven voor Barneveld. Het is daarom nodig om de leerlingenprognoses op het moment van uitvoering/beschikking te actualiseren en de opgave hieraan te toetsen.

6. Bekostiging

Het realiseren van adequate voorzieningen voor onderwijshuisvesting heeft een behoorlijke impact op de gemeentelijke begroting. Een deel van deze kosten worden gedekt door een toename van de (Lumpsum) uitkering uit het gemeentefonds. Daarnaast zijn er aanvullende investeringen nodig vanuit de gemeentelijke begroting, die te maken hebben met specifieke en noodzakelijke locatie gebonden factoren en ambities vanuit het gemeentelijke beleid. In dit hoofdstuk staan we stil bij de financiële uitgangspunten

6.1 Financiële uitgangspunten.

Uitgangspunt bij het berekenen van de investeringskosten is de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs van de gemeente Barneveld. Hierin zijn normatieve bedragen opgenomen voor nieuwbouw, uitbreiding en tijdelijke huisvesting. De gemeente Barneveld sluit aan bij de door de VNG-modelverordening.

Figuur 2: Visualisatie bekostiging onderwijshuisvesting gemeente Barneveld

6.2 Aanbevelingen doelmatigheidsonderzoek

Voorafgaand aan de herijking van het Masterplan tot een IHP is er een onderzoek uitgevoerd naar de doelmatigheid van het gemeentelijk beleid ten aanzien van onderwijshuisvesting. Zoals in de inleiding werd benoemd heeft dit geleid in een bevestiging van de doelmatigheid en rechtmatigheid van het beleid en de gestelde (financiële) kaders. Als onderdeel van het onderzoek zijn volgende aanbevelingen gedaan ter ondersteuning van de doelmatigheid van het beleid op onderwijshuisvesting van de gemeente Barneveld.

Uitgangspunt bij het berekenen van de investeringskosten is de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs van de gemeente Barneveld. Hierin zijn normatieve bedragen opgenomen voor nieuwbouw, uitbreiding en tijdelijke huisvesting. De gemeente Barneveld sluit aan bij de door de VNG-modelverordening. In het in 2024 vastgestelde Doelmatigheidsonderzoek Onderwijshuisvesting is aanbevolen om bij de lokale herziening een aantal lokale afwijkingen, zoals die op het voorbereidingskrediet of de ruimtenorm, in lijn te plaatsen met genoemde Modelverordening. Hier valt ook het integraal berekenen en bekostigen van het speellokaal onder.

Een andere aanbeveling vanuit het doelmatigheidsonderzoek betreft het voorbereidingskrediet. Binnen het IHP wordt ervoor gekozen om dit krediet te verhogen naar van 2,5 naar 8%. De complexiteit van de opgaven en de noodzaak om nog voor de

planuitwerking de risico's nader in kaart te brengen, rechtvaardigen deze verhoging. Het verhogen van het voorbereidingskrediet heeft geen consequenties voor het totale benodigde budget.

6.3 Aanvullende uitgangspunten

Aansluitend op de uitgangspunten zoals verwoord in de verordening en de aanbevelingen uit het doelmatigheidsonderzoek is er sprake van een aantal lokale (aanvullende) financiële uitgangspunten:

- ✦ Toeslag parkeervoorzieningen (kader 10)
- ✦ Toeslag natuur-inclusief bouwen (kader 11)
- ✦ Eigen bijdrage schoolbesturen (kader 11)
- ✦ Toeslag ruimtenormering bewegingsonderwijs (kader 12)
- ✦ Toeslag passend onderwijs (kader 17)

Bedragen worden volgens de indexering, zoals deze jaarlijks vastgesteld wordt door de VNG, bijgesteld.

Parkeervoorzieningen (kader 10)

Realisatie van een schoolgebouw heeft consequenties voor de parkeerdruk in de directe omgeving. Vandaar dat er rekening wordt gehouden met de parkeercapaciteit, inclusief de aansluiting op de infrastructuur. Er wordt rekening gehouden met een extra benodigde investering van € 3.800, - (prijspeil januari 2025) per parkeerplaats. In overleg met de gemeente worden de benodigde ingrepen en de verantwoordelijkheid voor realisatie nader afgestemd. Uitgangspunt is dat oplevering van de openbare ruimte en gebouw op elkaar worden afgestemd.

Klimaat natuur-inclusief bouwen (kader 11)

Realisatie van bouwvolume heeft consequenties voor flora-fauna en het milieu. Om dit te kunnen compenseren wordt rekening gehouden met een toeslag van € 5.000, - (prijspeil januari 2025) per groepsruimte. Onderbouwing van de benodigde ingrepen en de financiële consequenties maakt onderdeel uit van de verantwoording van de investeringen.

Eigen bijdrage schoolbesturen (kader 11)

Van schoolbesturen wordt bij de realisatie van een nieuw gebouw een eigen bijdrage gevraagd van € 150,- m2 BVO. Hierbij moet worden opgemerkt er een indexatie wordt toegepast conform de systematiek voor de indexering van de normbedragen voor onderwijshuisvesting. Met deze bijdrage kunnen energiebesparende en kwalitatieve verbeteringen voor bijvoorbeeld onderhoud en binnenklimaat worden gerealiseerd waarmee de exploitatielasten voor het schoolbestuur worden verlaagd. Deze investering door het schoolbestuur wordt gecompenseerd door de besparing op het onderhoud die kan worden gerealiseerd met het zicht op het beëindigen van het gebruik van het bestaande gebouw. Ook tijdens de eerste gebruiksjaren in het nieuwe gebouwen is de onderhoudslast relatief laag.

Bewegingsonderwijs (kader 12)

In de normen wordt uitgegaan van een gymzaal met een speelveld van 252 m². Vanuit de vakvereniging voor lichamelijke opvoeding (KVLO) wordt geadviseerd een grotere gymzaal te realiseren, waarmee de mogelijkheden voor het bewegingsonderwijs worden vergroot en vooral het veilig gebruik wordt verbeterd door uitloopstroken rondom de speelvelden. Vandaar dat de gemeente Barneveld uitgaat van een speelveld van 22 bij 14 meter en daarmee een speelveld van 308 m². Voor het voortgezet onderwijs wordt aanbevolen om naast deze minimale standaardzalen ook grotere (26 bij 14 meter) en dubbele sportzalen van 22 bij 28 meter te realiseren. Dit vergroot de mogelijkheden voor medegebruik. Met deze aanbeveling wordt rekening gehouden bij de uitwerking van het beleid ten aanzien van de binnensportaccommodaties.

Passend onderwijs (kader 17)

Om ieder kind de mogelijkheid te bieden om onderwijs te volgen dat bij ze past, wordt een toeslag voor passend onderwijs gehanteerd. Het uitgangspunt is 8% extra ruimtebehoefte voor het primair onderwijs. Onderdeel van de startnotitie is een omschrijving van de behoefte en de ruimtelijke consequenties. Voor het voortgezet onderwijs zijn de verschillen per school groter en moet in overleg met de betreffende schoolbesturen maatwerk worden gemaakt en nader worden opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst.

6.4 Aanvullende stelposten

Met de realisatie van gebouw, schoolplein en parkeervoorzieningen zijn nog niet alle kosten inzichtelijk. Welke locatie gebonden en projectafhankelijke ingrepen daadwerkelijk nodig zijn, is pas inzichtelijk te maken bij de daadwerkelijke planvorming. Om ook de bestuurlijke besluitvorming efficiënt en effectief te kunnen doorlopen, wordt er bij de doorrekening van scenario's rekening gehouden met enkele aanvullende stelposten. Met het hanteren van deze aanvullende stelposten moet worden voorkomen dat bij iedere afwijking aan aparte besluitvormingsprocedure moet worden doorlopen. De volgende stelposten zijn opgenomen:

- Post onvoorzien;
- Verhuiskosten;
- Inhuizen.

Post onvoorzien

De belangrijkste aanvullende stelpost is een post onvoorzien, ter hoogte van 10% van de bouwkosten. Uit deze stelpost moeten locatie gebonden kosten, zoals aanvullende sloop- of saneringskosten of maatregelen uit het oogpunt van geluid en milieu (zoals bijvoorbeeld extra geluidwerende maatregelen in de gevel), worden gedekt.

Verhuiskosten

Vanuit de verordening worden verhuiskosten van scholen vergoed tegen werkelijke kosten. Hiertoe wordt bij de scenario's rekening gehouden met een stelpost van € 15,- per m².

Inhuizen

De gemeente Barneveld streeft ernaar om efficiënt en effectief om te gaan met onderwijshuisvesting. Dat betekent dat er in sommige gevallen (tijdelijk) een bestaand (school)gebouw geschikt wordt gemaakt voor (tijdelijke) huisvesting van een school. In dat geval zullen aanpassingen aan het gebouw nodig zijn, zoals kleine interne verbouwingen, aanpassingen van de (klimaat) installaties, het sleutelplan en de brandmeldinstallatie. Voor het inhuisen in bestaande (permanente) schoolgebouwen wordt daarom gerekend met een stelpost van € 300,- per m².

6.5 Uitgangspunten bij uitbreidingsgebieden

De woonvisie van de gemeente Barneveld gaat uit van groei. Dit betekent dat ook bij de ontwikkeling van onderwijshuisvesting groei het uitgangspunt moet zijn. Door bij de planontwikkeling voor te sorteren op toekomstige uitbreidingen kan er, zodra deze behoefte zich voordoet relatief eenvoudig tot uitbreiding worden omgegaan. Daarom wordt er bij de nieuwbouwplannen rekening gehouden met uitbreidbaarheid van gebouw en de bijbehorende dimensionering van klimaatinstallaties.

Bij de realisatie van nieuwe schoolgebouwen wordt uitgegaan van een school die het volwaardige leerplan kan aanbieden: minimaal een 8-klassige school.

Bij nieuwbouw van een school moet ook voor de constructieve opbouw en de technische ruimte rekening worden gehouden met uitbreidbaarheid, op basis van de bij projectdefinitie vastgestelde uitgangspunten. Anticiperen op groei is per kern en per locatie verschillend en kan zich vertalen in extra investeringen voor (tijdelijke) voorzieningen en extra ruimte.

7. Scenario's

De uitdaging voor gemeente en schoolbesturen is om niet alleen het overzicht op de acute uitdagingen te houden, maar ook inzicht te krijgen in de opgaven op de langere termijn. Hiermee kunnen de verschillende opgaven beter op elkaar worden afgestemd. Tegelijkertijd kunnen we efficiënt en effectief omgaan met capaciteit en financiën. Onderstaand wordt (inhoudelijk) ingegaan op de uitdagingen per kern, de mogelijke scenario's en de fasering.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende kernen:

- ✦ Voorthuizen;
- ✦ Kootwijkerbroek;
- ✦ Zwarteboek en Terschuur;
- ✦ De Glind;
- ✦ Stroe;
- ✦ Garderen;
- ✦ Barneveld noord;
- ✦ Barneveld centrum en Norschoten;
- ✦ Barneveld zuid.

In bijlage 1 zijn de ontwikkelingen ten aanzien van de ruimtebehoefte per kern gevisualiseerd.

De doorkijk vanuit het IHP geldt voor een periode van 4 jaar en geeft ook inzicht in de periode van 12 jaar hierop volgend. Hierbij zijn de volgende fasen zijn te onderscheiden:

- ✦ Fase 1: Planvoorbereiding, -ontwikkeling en realisatie vanaf 2026-2029;
- ✦ Fase 2: Planvoorbereiding, -ontwikkeling en realisatie vanaf 2030-2033;
- ✦ Fase 3: Planvoorbereiding, -ontwikkeling en realisatie vanaf 2034-2037;
- ✦ Fase 4: Planvoorbereiding, -ontwikkeling en realisatie vanaf 2038-2041;
- ✦ Vervolg: Planvoorbereiding, -ontwikkeling en realisatie vanaf 2042.

7.1 Voorthuizen

De kern Voorthuizen groeit de komende jaren. De groei manifesteert zich vooral in het zuiden en zuidwesten van Voorthuizen. Niet alle groei is al in concrete woningbouwplannen vertaald. Daarom kan dit nog niet volledig in de prognoses worden verwerkt. De groei van Voorthuizen vertaalt zich verschillend in de prognoses van de scholen.

De prognoses laten zien dat er ruimtetekorten ontstaan op Kindcentrum (KC) De Vlindertuin, KC van den Bergh en de Wheemschool. Een deel van het tekort van Kindcentrum De Vlindertuin wordt al opgevangen door de twee, in de zomer van 2024 opgeleverde, extra lokalen. De ruimtebehoefte is daarmee voor de korte termijn opgelost. Over enkele jaren wordt, volgens dezelfde prognoses, een aanvullende ruimtebehoefte voorzien.

Uitgangssituatie

KC van den Bergh komt in aanmerking voor renovatie/vervangende nieuwbouw op basis van de leeftijd van het gebouw. Daarnaast volgt uit de leerling prognose dat er ruimtetekort ontstaat.

De Wheemschool en KC De Vlindertuin zijn al eens uitgebreid. Uit de leerling prognoses blijkt dat er een ruimte tekort ontstaat. Deze scholen kunnen niet verder worden uitgebreid op de huidige locatie.

De Wilhelminaschool en OBS De Regenboog hebben vooralsnog geen uitbreiding nodig.

Aanpassingen

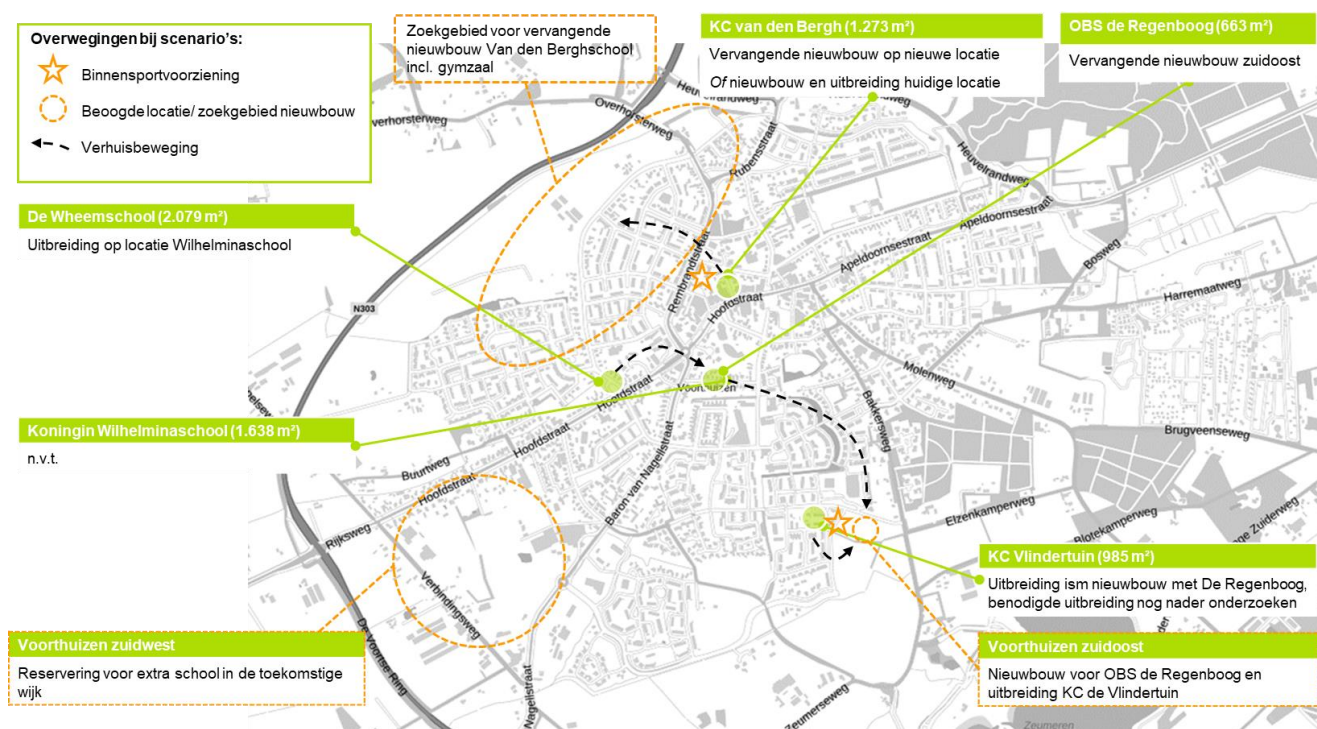
Voor KC van den Bergh gaan we uit van vervangende nieuwbouw op een andere locatie (scenario 1). Het alternatief is nieuwbouw en uitbreiding op de huidige locatie (scenario 2). Er is dan ook tijdelijk huisvesting nodig.

Vanuit de spreiding van de verschillende denominaties over Voorthuizen is het niet wenselijk om uitbreiding voor de Wheemschool en KC de Vlindertuin te combineren op één locatie. Daarom gaan we in dit IHP uit van vervangende nieuwbouw voor OBS De Regenboog in Voorthuizen zuidoost. Uit de in dit IHP vastgelegde uitgangspunten volgt dat dit een 8 klassige school wordt. Door de verhuizing van OBS de Regenboog naar een nieuwe locatie ontstaat er ruimte bij de Koningin Wilhelminaschool aan de Van de Berglaan. Hier kunnen de leerlingen van de Wheemschool naar toe. Beide scholen maken onderdeel uit van de Stichting Hervormde scholen Voorthuizen.

Omdat op de locatie aan de Rochetstraat geen ruimte meer is voor uitbreiden van KC de Vlindertuin gaan we er in dit IHP vanuit dat in of nabij de nieuwbouw in Voorthuizen zuidoost een nieuw schoolgebouw en gymzaal worden gerealiseerd. Het gaat dan om een school met 8 groepsruimtes en de mogelijkheid om er in de toekomst nog twee extra te realiseren.

De ontwikkelingen in Voorthuizen zuidwest zijn wel in de omgevingsvisie opgenomen, maar nog niet in plannen uitgewerkt. Op dit moment is nog niet inzichtelijk of de omvang van de woningbouwopgave en de bijbehorende planning vraagt om een extra school, of dat kan worden volstaan met de capaciteitsuitbreiding voor Voorthuizen op de locatie aan de Voorthuizen-zuidoost. Een school in Voorthuizen zuidwest is voor de spreiding van de scholen wel een aanvulling.

Kern Voorthuizen	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
de Wheemschool	Gefaseerd inhuizen bij de Wilhelminaschool door verhuizing OBS de Regenboog.		1 ^e
KC van den Bergh	Nieuwbouw en uitbreiding op nieuwe locatie	Nieuwbouw op huidige locatie en tijdelijke huisvesting.	1 ^e
KC de Vlindertuin	Uitbreiding op nieuwe locatie Voorthuizen zuidoost i.s.m. OBS De Regenboog. Indien nodig tijdelijk gebruik lokalen Ontmoetingshuis De Eng.		1 ^e
OBS de Regenboog	School naar nieuwbouw Voorthuizen zuidoost		1 ^e
Nieuwbouw school Voorthuizen zuidwest	Realisatie 8-klassige school en gymzaal op nieuwe locatie		vervolg

Figuur 3: Scenario's Voorthuizen

7.2 Kootwijkerbroek

Ook voor Kootwijkerbroek wordt de komende jaren een groei voorzien. Ook hiervoor geldt dat deze groei wel is opgenomen in de omgevingsvisie, maar nog niet in plannen is uitgewerkt.

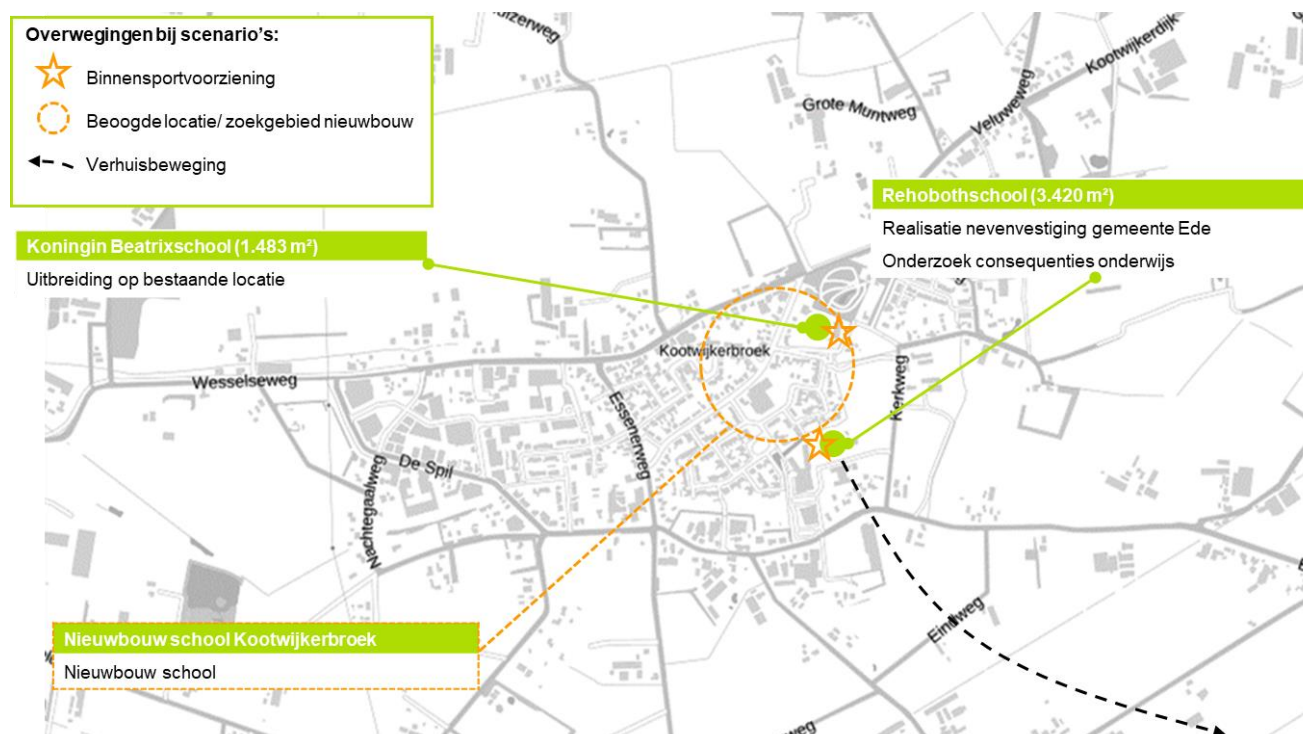
Aanpassingen

Voor de Koningin Beatrixschool is in het Programma 2022 vernieuwbouw en uitbreiding ter vervanging van het Boshoeke opgenomen en gerealiseerd. De aanmeldingen op de school laten een afwijking zien ten opzichte van de prognoses en de ruimtebehoefte. In 2023 is uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen opgenomen in het Programma en gerealiseerd. De naastgelegen sportzaal is aan vervanging toe. Mogelijk kan de Koningin Beatrixschool uitbreiden op de locatie.

Voor de Rehobothschool zijn twee noodlokalen geplaatst om het ruimtekort op te vangen. Daarnaast wordt er vanuit de Rehobothschool zelf onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor een nieuwe vestiging in de gemeente Ede. De verwachting is dat een aantal leerlingen van Kootwijkerbroek naar deze nieuwe vestiging gaat en daarmee de ruimtebehoefte wegvalt. De school heeft in de enquête aangegeven extra ruimte nodig te hebben voor passend onderwijs. Of en hoe dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de stichting van de nieuwe vestiging.

Afhankelijk van de concretisering van de ambities uit de omgevingsvisie is het nodig om een extra school in Kootwijkerbroek te realiseren.

Kern Kootwijkerbroek	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
Koningin Beatrixschool	Aanvullende uitbreiding realiseren om extra groei op te vangen (mogelijk i.c.m. vervanging sportzaal)		1 ^e
Rehobothschool	Verplaatsing van leerlingen naar Ede. Bewaken gevolgen voor school.	Onderzoeken mogelijkheden indien verplaatsing uitblijft.	2 ^e
Nieuwbouw school Kootwijkerbroek	Nieuwe school		4 ^e

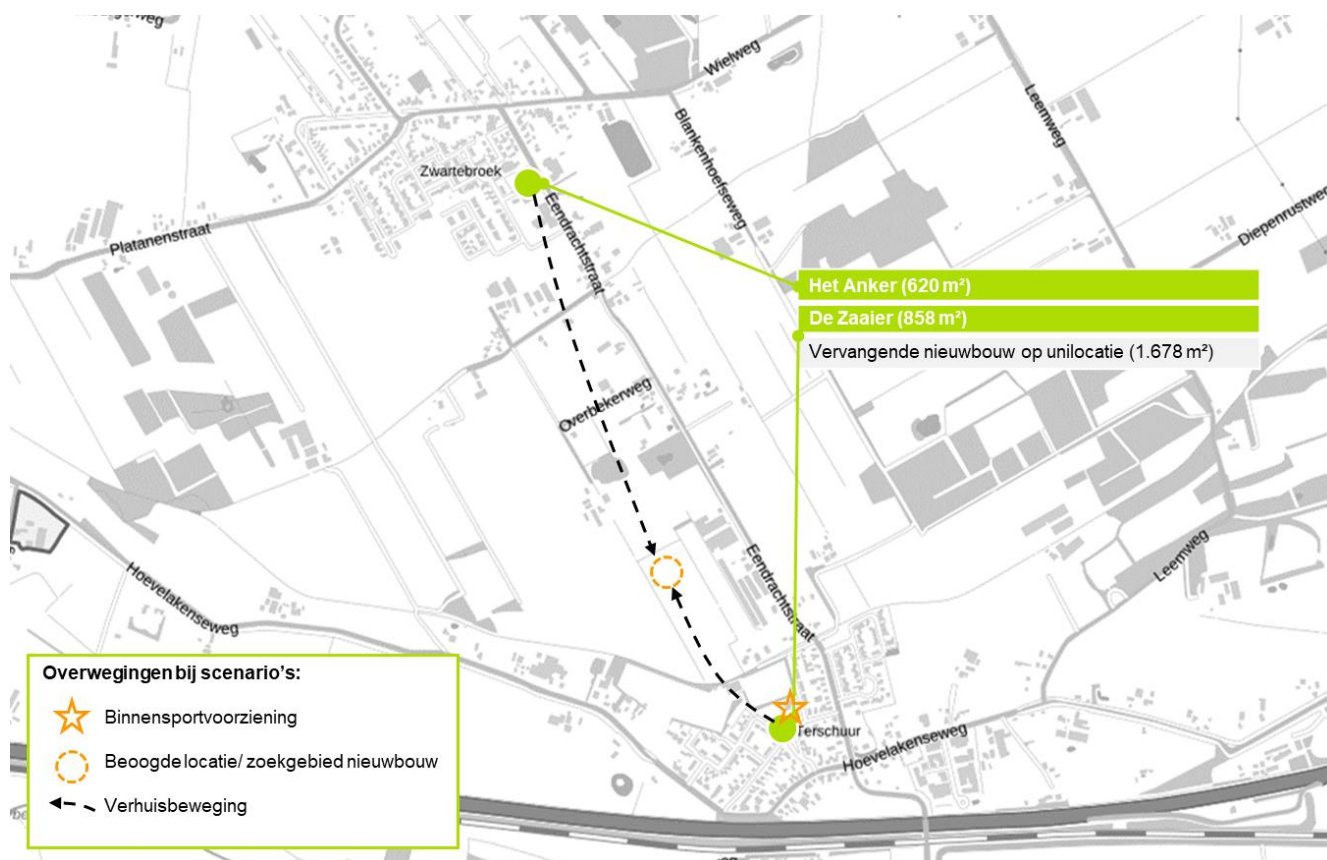

Figuur 4: Scenario's Kootwijkerbroek

7.3 Zwartebroek en Terschuur

Voor de scholen in Zwartebroek en Terschuur wordt er in de nieuwe wijk de Eendracht tussen de 2 kernen een nieuwe school gerealiseerd op een unilocatie. Deze vervangende nieuwbouw voor beide scholen is in het Programma 2017 toegekend en in het Programma van 2024 zijn extra vergoedingen toegekend voor passend onderwijs. De stand van zaken in de planvorming vraagt om nader onderzoek om een 2^e scenario te formuleren.

Kern Zwartebroek en Terschuur	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
Het Anker	Vervangende nieuwbouw	Nader onderzoek nodig	programma 2023
De Zaaier	Vervangende nieuwbouw	Nader onderzoek nodig	programma 2023

Figuur 5: Scenario's Zwartebroek en Terschuur

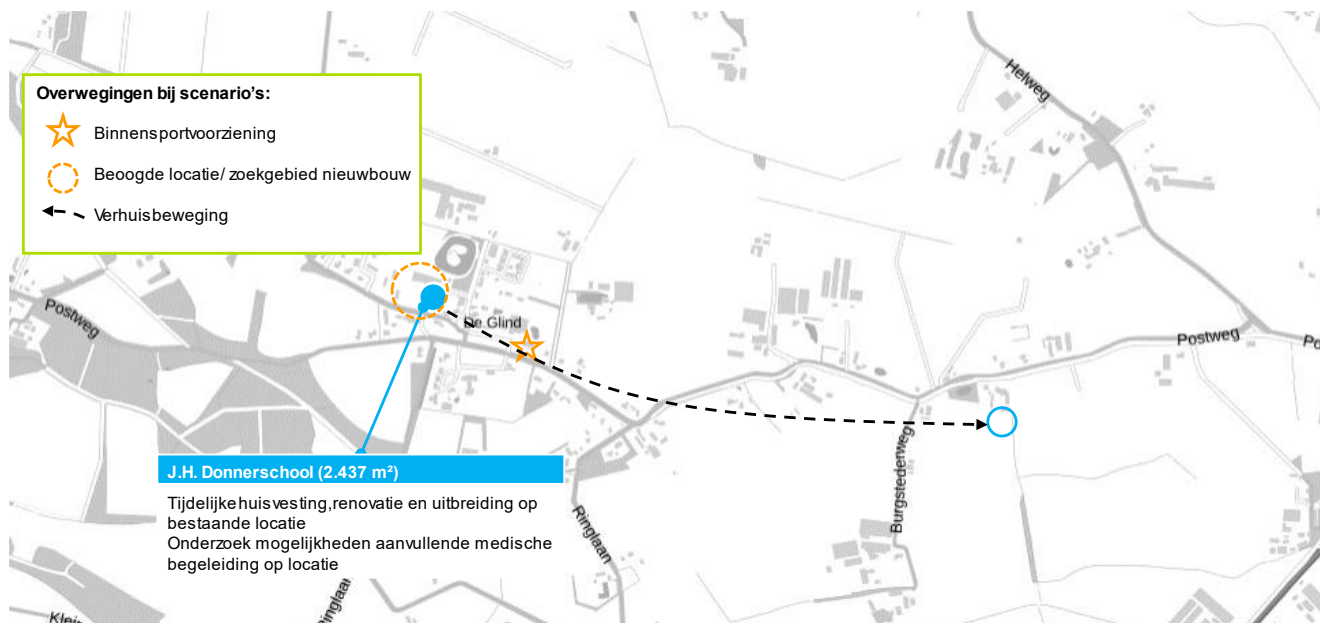
7.4 De Glind

In De Glind zijn het aantal woningen en de woningbouwplannen beperkt. Toch zijn er een tweetal schoolgebouwen in de kern. Vanwege de beperkte omvang van de kern is de Beatrixschool opgeheven. De J.H. Donnerschool voor speciaal (voortgezet) onderwijs groeit hard, met name door aanwas van jonge kinderen.

In het Programma 2023 is al een uitbreiding van de J.H. Donnerschool op de bestaande locatie voorzien en twee tijdelijke noodlokalen geplaatst. Hiermee is de ruimtebehoefte nog niet opgelost. In de enquête heeft de school aangegeven extra ruimte nodig te hebben voor Remedial teaching (RT) en zorgaanbieders en het feit dat ze geen speellokaal hebben. Daarbij komt de bestaande school in meerdere fasen is gerealiseerd en dat een deel van het gebouw voor renovatie in aanmerking komt.

Vanaf 2025 kan de school tijdens de werkzaamheden voor uitbreiding en renovatie gebruik maken van een voormalige schoollocatie.

Kern De Glind	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
J.H. Donnerschool	Tijdelijke huisvesting en uitbreiding en vervangende nieuwbouw op bestaande locatie		1 ^e

Figuur 6: Overzicht scenario's De Glind

7.5 Stroe

Volgens de woonvisie zal Stroe zich de komende jaren in noordelijke richting uitbreiden. Ook het centrum zal een vernieuwing ondergaan.

Aanpassingen

Aan De Bron in Stroe is al in 2017 vervangende nieuwbouw toegekend. In 2024 is ook de bekostiging van de kinderopvang opgenomen in het Programma. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wens van de school die in de enquête is geuit voor vervangende nieuwbouw, waarmee het binnenklimaat kan worden verbeterd en er invulling kan worden gegeven aan passend onderwijs. De verouderde gymzaal wordt in de overwegingen meegenomen. Nadere uitwerking van de woningbouwplannen in Stroe is nodig om de omvang en de locatie goed op de behoefte af te kunnen stemmen.

Kern Stroe	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
De Bron	Vervangende nieuwbouw. Locatieonderzoek uitvoeren i.c.m. mogelijke groei Stroe		1 ^e
Nieuwbouw school Stroe	Nieuwe school, afhankelijk van plannen woningbouw		4 ^e

Figuur 7: Scenario's Stroe

7.6 Garderen

In Garderen worden de komende jaren nieuwe woningen gerealiseerd op verschillende functieveranderingslocaties.

Aanpassingen

Voor de Prins Bernhardschool is in het Programma van 2023 vervangende nieuwbouw opgenomen en een voorbereidingskrediet toegekend voor nieuwbouw van de school en ruimtes voor kinderopvang. In 2024 is de nieuwe locatie bepaald en gestart met de voorbereiding. Dit gebouw wordt aan de andere kant van de huidige locatie aan de Dr. H.C. Bosstraat gerealiseerd. Hierdoor is er tijdens de bouw geen tijdelijke huisvesting nodig. Er worden voorzieningen getroffen door zowel de gemeente als het schoolbestuur voor een toekomstig 9^e lokaal en daarmee geanticipeerd op groei van het aantal leerlingen.

Figuur 8: Scenario's Garderen

Kern Garderen	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
Prins Bernhardschool	Vervangende nieuwbouw en uitbreiding	n.v.t.	programma 2024

7.7 Barneveld noord

Uitgangspunten

In de wijk Bloemendal worden ongeveer 2.000 woningen in meerdere fases gebouwd. Deze groei van het aantal inwoners en daarmee ook het aantal leerlingen is in de prognoses toegekend aan de bestaande scholen. Een deel van de groei van de Eben-Haëzerschool en de IKC Juliana worden hierdoor veroorzaakt. Dit geeft een vertekend beeld in de ruimtebehoefte. De verwachting is dat groei van zowel de Eben-Haëzerschool als de Spreng niet aan de orde is als er tijdig nieuwe scholen in Bloemendal worden gerealiseerd. Ondanks dat vertekende beeld is er op korte termijn een aanvullende ruimtebehoefte. De realisatie van de vervangende nieuwbouw voor De Bron is in 2024 afgerond.

Aanpassingen

Om tijdig in te kunnen spelen op de groei wordt onderzocht of het mogelijk is een wissellocatie met semipermanente huisvesting te realiseren nabij de Oosterboshal en IKC Juliana. Met deze wissellocatie kan worden voorzien in een tijdelijke locatie voor totaal maximaal 10 groepen. Onderzocht wordt of het nodig is om deze wissellocatie ook geschikt te maken voor het voortgezet onderwijs. In dat geval moet rekening worden gehouden met grotere groepsruimtes.

In fase 2B van de woningbouwontwikkeling van Bloemendal wordt voor de nevenvestiging van De Fontein ruimte gereserveerd: Een basisschool met 8 klassen (zogenaamde eenstroomsschool). Deze school is in het Programma van 2024 opgenomen. Daarnaast is er ruimte gereserveerd voor een tweestroomsschool in fase 4 en/of 5 van de woningbouwontwikkeling met een dubbele sportzaal. De verwachting is dat er ook in fase 6 en/of 7 ruimte en budget voor een eenstroomsschool moet worden gereserveerd.

Bij IKC Juliana is een ruimtetekort, waarvoor een ruimte op de verdieping wordt omgebouwd tot lokaal. De ruimte op de verdieping heeft beperkingen ten aanzien van integrale toegankelijkheid. Voor de aanvullende ruimtebehoefte biedt de nabij te realiseren wissellocatie een locatie.

Er is een beperkte normatieve ruimtebehoefte bij De Vliegeniers. De verwachting is dat het ruimtetekort bij De Vliegeniers toeneemt en in de jaren na 2030 de drempelwaarde overstijgt. In de enquête heeft de school aangegeven dat de kwaliteit van het gebouw niet meer voldoet aan de eisen van deze tijd. Ook geven ze aan dat ze graag extra ruimte krijgen voor passend onderwijs en voor kinderopvang. Vervangende nieuwbouw op de bestaande locatie, of verhuizing van de school naar een van de genoemde de nieuwe schoollocaties moet in de 3^e fase worden onderzocht.

Voor het voortgezet onderwijs geldt dat het Johannes Fontanus College vooralsnog zowel bouwkundig als functioneel voldoet. Het overschot aan ruimte voor het Johannes Fontanus College zal de komende jaren afnemen, maar van een dreigend tekort is geen sprake. Voor deze school geldt vooralsnog dat deze in stand worden gehouden. S(v)o Rehobothschool Onderwijs en Zorg heeft een ruimtebehoefte die (waarschijnlijk) niet op de bestaande locatie kan worden opgelost. Naast uitbreiding moet rekening worden gehouden met de beleving van de schaal van de school door de leerlingen. In samenspraak tussen de school en de gemeente moet worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een oplossing te realiseren voor de ruimtebehoefte.

Barneveld noord	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
Eben-Haëzerschool	n.v.t.		n.v.t.
Wissellocatie	Semipermanente huisvesting max. 10 groepen		1 ^e fase
De Fontein locatie Bloemendal	Nieuwbouw school 8 groepen		programma 2024
Boemendal fase 4/5	Nieuwbouw school 16 groepen + sportzaal (2 zaaldelen)		3 ^e fase
Bloemendal fase 6/7	Nieuwbouw school 8 groepen		4 ^e fase

Barneveld noord	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
Vliegeniers	Vervangende nieuwbouw op huidige locatie	Nieuwbouw in Bloemendal, bestaand gebouw inzetten voor onderwijs	3 ^e fase
IKC Juliana	Bij noodzaak uitbreiding naar wissellocatie	Nevenvestiging in Bloemendal	1 ^e fase
Johannes Fontanuscollege	n.v.t.		n.v.t.
Rehobothschool Onderwijs en Zorg	Onderzoek naar uitbreidingsmogelijkheden.		n.v.t.

Figuur 9: Scenario's Barneveld noord

7.8 Barneveld centrum en Norschoten

Uitgangspunten

Waar in Barneveld noord de uitdaging ligt in de aanvullende ruimtebehoefte, ligt de uitdaging in Barneveld centrum en Norschoten vooral de bouwkundige kwaliteit en het tijdig renoveren of realiseren van vervangende nieuwbouw. De groei van De Spreng en De Bron komen voort uit de eerdergenoemde doorrekening van de groei in Bloemendal. Voor OBS De Lijster, de Willem van Oranjeschool, de Prins Willem-Alexanderschool en KC de Fontein Lijsterhof zijn er geen uitdagingen in capaciteit. Nadere planvorming voor deze scholen is pas op termijn nodig.

Aanpassingen

Ds. J. Fraanjeschool de Vesting en de Antoniusschool hebben op de middellange termijn een aanvullende ruimtebehoefte. Voor de ruimtebehoefte van de Ds. J. Fraanjeschool De Vesting wordt verwacht dat de groei op lange termijn opgelost kan worden op de huidige locatie. In de tussentijd kan gebruik worden gemaakt van de vrijkomende ruimte in het schoolgebouw aan de Lijsterstraat. De locatie aan de Lijsterstraat 6 is tot 2028 beschikbaar als tijdelijke locatie. Aandachtspunt is het tijdig realiseren/spoedig realiseren van de nieuwbouw.

De locatie en het gebouw van de Antoniusschool bieden geen mogelijkheid voor uitbreiding. Onderzocht moet worden hoe deze behoefte aan onderwijscapaciteit kan worden ingevuld. Voor de overige scholen in het centrumgebied ligt er vooral een uitdaging om tijdig de gebouwen te renoveren dan wel vervangende nieuwbouw te plegen. De Branding Norschoten en de Willem van Oranjeschool hebben leegstand. De Branding Norschoten is aan vervangende nieuwbouw toe. De leegstand in Norschoten wordt op dit moment (tijdelijk) gebruikt als overlooplocatie voor de Branding Veller, IKC Ariane en voor het nieuwkomersonderwijs van ISK De Springplank. Daarnaast worden er ruimtes verhuurd als bestuurskantoor van SHS de Drieslag.

Vanuit de scholen in Norschoten is in de enquête aangegeven dat de bouwkundige kwaliteit van de gebouwen een uitdaging vormt. Vervangende nieuwbouw in het gebied tussen Norschoten en station Barneveld zuid zou een oplossing kunnen bieden voor deze uitdaging. Met vervangende nieuwbouw voor De Branding Norschoten kan er wellicht een schuifbeweging op gang komen om voor de scholen een passende oplossing te vinden.

De leerlingen van de Springplank zijn in de prognoses opgenomen bij De Lijster (zelfde BRIN-nummer), maar zijn (zoals hierboven benoemd) gehuisvest in Norschoten. Pas na 2040 is voor deze scholen normatief een aanvullende huisvestingsvraag. Plannen voor deze school worden afgestemd op de plannen van De Branding.

Barneveld Centrum en Norschoten	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
De Spreng	n.v.t.		n.v.t.
De Bron	n.v.t.		n.v.t.
Antoniusschool	n.t.b.		3 ^e
Ds. J. Fraanjeschool De Vesting	Uitbreiding op bestaande locatie.		3 ^e
Basisschool Prins Willem Alexander (Lijsterhof)	n.v.t.		n.v.t.
KC De Fontein Lijsterhof	n.v.t.		n.v.t.
Willem van Oranjeschool	Vervangende nieuwbouw	Renovatie	vervolg
OBS De Lijster	Vervangende nieuwbouw	Renovatie	vervolg
De Branding Norschoten	Vervangende nieuwbouw en gymzaal		2 ^e
NKS De Springplank (Norschoten)	Afstemmen op scenario de Branding Norschoten		3 ^e

Figuur 10: Scenario's Barneveld centrum en Norschoten

7.9 Barneveld zuid

Uitgangspunten

De scholen in Barneveld zuid zijn relatief jong. De uitdaging voor de scholen die gevestigd zijn in de wijken de Burgt en Veller wordt gevormd door de groei van de woningbouw en daarmee groei van de scholen.

Aanpassingen

De ruimtebehoefte is acuut voor de Ds. J. Fraanjeschool De Burcht. Ook de Amaliaschool, De OBS De Plantijn en KC de Fontein in de Burgthof hebben op de korte tot middellange termijn behoefte aan uitbreiding van extra onderwijsruimte. Zo zijn er leerlingen van KC Amalia al in een nevenvestiging (KC Ariane) opgevangen en zijn er leerlingen tijdelijk ondergebracht in leegstaande lokalen op de locatie Lange Vore. Uitbreiding van de locatie de Burgthof is niet mogelijk, omdat er dan te weinig resterende buitenruimte ontstaat. Voor het ruimtetekort van het kindcentrum Veller, waarin basisschool Ariane als dependance van de Prinses Amaliaschool en de Branding Veller zijn gehuisvest, wordt een oplossing gezocht in de wijk Veller. Oplossing voor de ruimtebehoefte in Veller is acuut, heeft prioriteit en heeft consequenties voor de overige plannen in Barneveld zuid.

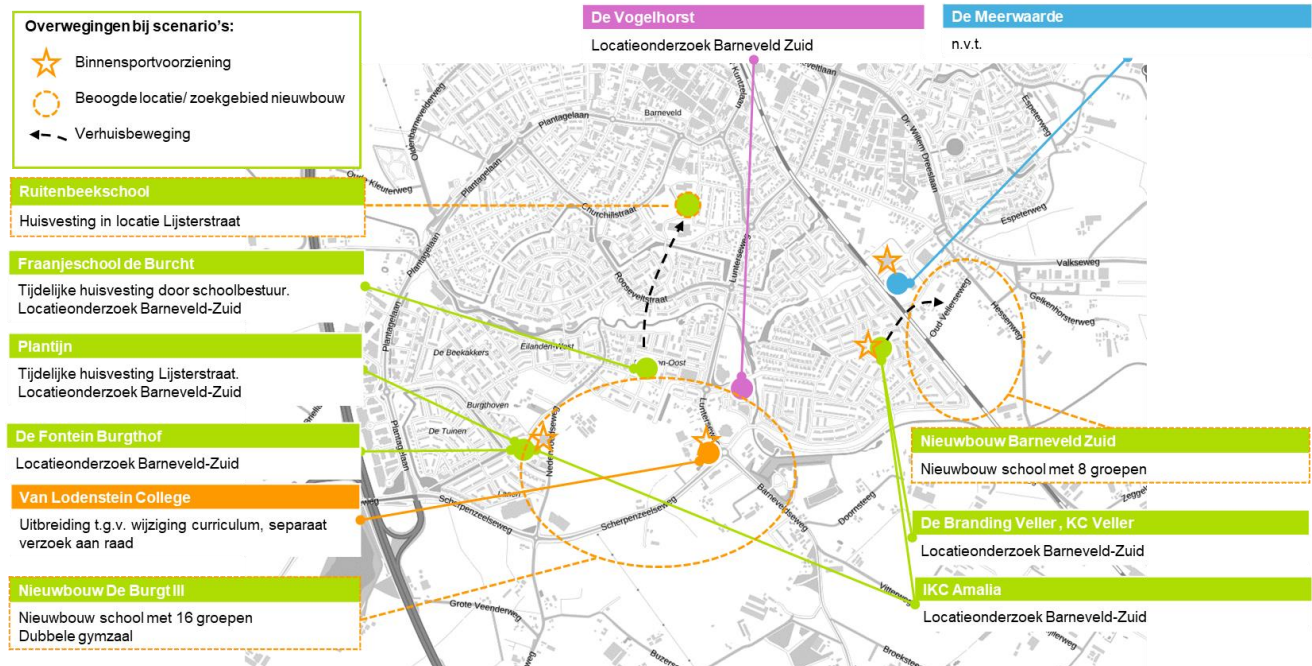
Voor de acute ruimtebehoefte van de Ds. J. Fraanjeschool de Burcht en de OBS De Plantijn is vooralsnog de wissellocatie aan de Lijsterstraat 6 beschikbaar. Dit gebouw met 16 groepsruimtes wordt op tot de zomervakantie 2025 gebruikt voor vo Oekraïne en met ingang van augustus 2025 gebruikt door de Ruitenbeekschool (2 groepsruimtes) en als tijdelijke wissellocatie scholen Barneveld. De Ruitenbeekschool heeft toestemming vanuit het ministerie van ocv om in Barneveld een nevenvestiging van de school in Lunteren te stichten. De groei van de school en de overige leerlingenontwikkelingen in Barneveld moeten worden meegenomen in de afwegingen voor een permanente huisvesting voor de Ruitenbeekschool.

In de ontwikkeling van De Burgt III wordt een nieuwe schoollocatie gezocht waarbij ook een dubbele sporthal wordt gerealiseerd. Er zijn mogelijkheden om een 16 klassige basisschool te realiseren al dan niet in combinatie met een sportaccommodatie. Daarnaast wordt er een onderzoek uitgevoerd om een 8-klassige basisschool, elders in Barneveld-zuid te realiseren. Op basis van de resultaten van de locatieonderzoeken wordt, in samenspraak met alle belanghebbende schoolbesturen in Barneveld zuid, besproken welke verhuizingen vanuit onderwijskundig oogpunt de beste oplossing bieden voor de benodigde capaciteit. Een extra uitdaging vormt de omvang van de Ds. J. Fraanjeschool in deze puzzel: Het is vraag hoe de behoefte voor de huisvesting voor 21 groepen en de wens voor een unilocatie kan worden ingevuld.

Voor het speciaal (voortgezet) onderwijs geldt dat de school de Vogelhorst vooralsnog zowel bouwkundig als functioneel voldoet. Het overschot aan ruimte zal de komende jaren afnemen, maar van een dreigend tekort is geen sprake. De school is afhankelijk van toewijzingen vanuit het samenwerkingsverband.

Voor de verplaatsing van de vestiging uit Hoevelaken naar Barneveld en verbreding van het onderwijsaanbod wordt het Van Lodenstein College uitgebreid. Over deze ingrijpende uitbreiding wordt overleg gevoerd met de gemeente. Daarbij is ook de realisatie van extra ruimte voor bewegingsonderwijs onderwerp van gesprek.

Barneveld-zuid De Burcht en Veller	Scenario 1	Scenario 2	Fase IHP
Ds. J. Fraanjeschool De Burcht	Locatieonderzoek Barneveld-zuid	~~Gebruik maken van de nieuwe 16-klassige school als overlooplocatie Burgt III~~	1 ^e fase
OBS De Plantijn (Burgthof)	Tijdelijke huisvesting op locatie Lijsterstraat Locatieonderzoek Barneveld-zuid	Verhuizen naar de nieuwe 16-klassige school Burgt III	1 ^e fase
Fontein Burgthof	Locatieonderzoek Barneveld-zuid	Uitbreiding binnen huidige complex	1 ^e fase
Branding Veller	Locatieonderzoek Barneveld-zuid		1 ^e fase
IKC Amalia	Locatieonderzoek Barneveld-zuid		1 ^e fase
Basisschool Ariane	Locatieonderzoek Barneveld-zuid		1 ^e fase
Nieuwe School De Burgt III	Nieuwbouw in de Burgt III- 16 klassige school		1 ^e fase
Nieuwe dubbele sporthal De Burgt III	Nieuwbouw in de Burgt III		1 ^e fase
Nieuwe school Barneveld-zuid	Nieuwbouw in Barneveld- zuid 8 klassige school		1 ^e fase
De Springplank (Lange Voren)	n.v.t.		n.v.t.
Ruitenbeekschool	Huisvesting in Lijsterstraat 6-8		1 ^e fase
De Meerwaarde	n.v.t.		n.v.t.
De Vogelhorst	n.v.t.		n.v.t.
Van Lodenstein College	Uitbreiding door verplaatsing vanuit Hoevelaken, separaat verzoek aan raad		1 ^e fase

Figuur 11: Scenario's Barneveld zuid

8. Procesafspraken

Naast het uitvoeringsprogramma is het belangrijk om de vervolgstappen in procesafspraken vast te leggen:

- Benodigde organisatie
- IHP en Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs;
- Kaders en stappen bij planontwikkeling;
- Kaders en verantwoordelijkheden investeringen (duurzaamheid, aanvullend programma, tijdelijke voorzieningen);
- Actualisatie en monitoring dashboard per school en uitvoeringsplanning (leerlingenprognoses, MJOP).

8.1 Organisatie

Het bouwheerschap (opdrachtgeverschap) ligt wettelijk bij het betrokken schoolbestuur. Hiermee is het betreffende schoolbestuur verantwoordelijk voor de realisatie van de, door de gemeente goedgekeurde, huisvestingsvoorzieningen. Afwijking hierop is mogelijk in goed overleg tussen gemeente en schoolbestuur. Het is belangrijk om vooraf met elkaar te bespreken hoe de gewenste en benodigde capaciteit en expertise kan en moet worden ingezet. Vooral in het geval van plannen die complex zijn en/of onderdeel vormen van een gebiedsontwikkeling is een dergelijke afweging nodig.

8.2 IHP en Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Dit IHP vervangt het eerder vastgestelde Masterplan Onderwijshuisvesting en geldt als aanvulling op de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Deze verordening vormt het formele (juridische) toetsingskader voor investeringsbeslissingen op het gebied van huisvesting van scholen. Naast herijking van het IHP wordt ook deze verordening periodiek bijgesteld. De modelverordening vanuit de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) vormt hierbij de leidraad en wordt aangepast op basis van lokale afspraken en uitgangspunten.

Voor een voorziening die is opgenomen in het IHP en is opgenomen en verwerkt in de door de gemeenteraad vastgestelde programmabegroting van de gemeente geldt dat daarmee de aanvraag om opname van de voorziening op het programma impliciet wordt geacht te zijn ingediend en tijdig te zijn ontvangen op grond van genoemde verordening. Het IHP prevaleert voor het aanvragen van voorzieningen boven de verordening. Dit geldt niet voor uitzonderingen zoals het voorzien in huisvesting voor een nieuw te stichten school, kosten voor eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair en de spoedprocedure.

Het IHP is opgesteld onder de wet- en regelgeving zoals deze geldt op het moment van opstellen daarvan. Echter, wet- en regelgeving is onderhevig aan voortschrijdend inzicht; zo ook de wetgeving met betrekking tot het huisvestingsstelsel voor het funderend onderwijs in Nederland. Bij (substantiële) wijzigingen van bijvoorbeeld het genoemde stelsel, de Algemene Uitkeringen van het Gemeentefonds, de wijze van bepalen van normbedragen, wijzigingen ten aanzien van Besluit Bouwwerken Leefomgeving, energie-akkoorden of enig andere substantiële ontwikkeling, kan het nodig zijn om dit IHP (op onderdelen) aan te passen aan de dan geldende realiteit en mogelijkheden.

8.3 Kaders en stappen bij planontwikkeling

Dit IHP definieert voorzieningen die de komende periode(n) worden opgestart. Genoemde (financiële) uitgangspunten vormen echter (nog) niet de kaders van de planontwikkeling.

In de startnotitie tussen gemeente en scholen worden de kaders van de planontwikkeling vastgelegd. Hiervoor wordt met elkaar stilgestaan en waar nodig afspraken vastgelegd ten aanzien van financiën, organisatie, communicatie, kwaliteit, planning en risico's. Het kan nodig zijn om de uitgangspunten die de basis vormen van dit IHP, te actualiseren. Het gaat om actualisaties van bijvoorbeeld:

- Leerlingenprognoses en programma-omvang;
- Definitieve keuze nieuwbouw, renovatie of uitbreiding;
- Financiële kaders (indexaties van investeringen door gemeente en schoolbesturen);
- Risico's.

Daarnaast moet aandacht besteed worden aan raakvlakken met de ontwikkelingen in de omgeving (gebiedsontwikkeling)

De startnotitie biedt handvatten voor gemeente en schoolbesturen om tijdens het traject de juiste beslissingen te nemen en deze te kunnen verantwoorden. Binnen het programma onderwijshuisvesting (poHV) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, wordt gewerkt aan onderleggers waarin de projectstructuur, de samenwerking en bijbehorende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden omschreven. Deze onderleggers kunnen als basis worden gebruikt bij de planontwikkeling en specifiek worden gemaakt voor de situatie in Barneveld. De verwachting is dat deze in het 2e kwartaal van 2025 beschikbaar komen.

8.4 Passend onderwijs en kindcentra

De gemeente Barneveld en schoolbesturen streven naar het verder versterken van het passend onderwijs, de voorschoolse voorzieningen, de doorgaande ontwikkelingslijn en vorming van integrale kindcentra (KC). Dit zijn integrale en inclusieve basisvoorzieningen voor alle kinderen van 0-12 jaar. Bij de realisatie van nieuwe schoolgebouwen of renovaties met eventuele uitbreidingen wordt in overleg tussen de gemeente en schoolbesturen bepaald of er en hoe groot een kindcentrum moet zijn. Voordat gestart kan worden met het ontwerp van de school, moet de kinderopvangorganisatie bekend zijn en moet er overeenstemming zijn bereikt over onder andere de kostprijsdekkende huur en exploitatiekosten. Om de doelstellingen van de kindcentra te borgen wordt dit aanvullende programma onttrokken aan de onderwijsbestemming. Dit kan dus niet gevorderd worden door de gemeente bij een ruimtetekort voor onderwijs.

Passend onderwijs

Voor het passend onderwijs voor het primair onderwijs is, volgens al vastgelegde afspraken een voorziening opgenomen. De ruimtelijke en functionele consequenties kunnen per school verschillen. Onderdeel van de startnotitie is dan ook een paragraaf waarin wordt ingegaan op de behoefte ten aanzien van passend onderwijs binnen de betreffende planontwikkeling.

Kindcentra

Op initiatief van schoolbesturen is het mogelijk om niet-onderwijsfuncties toe te voegen, die een bijdrage leveren aan de doelstellingen van kindcentra. De vorming van kindcentra, waarbij voorschoolse voorzieningen en doorgaande ontwikkelingslijnen het uitgangspunt vormen, worden in dit IHP niet nader uitgewerkt. De hiervoor benodigde voorzieningen en de wijze van bekostiging zijn per situatie verschillend en worden daarom per situatie nader uitgewerkt.

In de basis worden middelen voor onderwijshuisvesting alleen voor onderwijshuisvesting ingezet. IKC-gerelateerde functies (bijvoorbeeld kinderopvang en buitenschoolse opvang) moeten financieel separaat van dit IHP worden behandeld. Voor het deel van het gebouw dat voor deze functie aan het bouwvolume van de school is toegevoegd moet een kostprijsdekkende (kpdh) huur worden betaald. Investerings door de kinderopvangorganisatie zelf behoren ook tot de mogelijkheden.

9. Begrippen en Verwijzingen

Begrippen

VNG: De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een organisatie die de belangen van alle Nederlandse gemeenten behartigt en hen ondersteunt bij het uitvoeren van hun taken.

Modelverordening: De VNG modelverordening onderwijshuisvesting is een standaardregelgeving opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) om gemeenten te helpen bij het ontwikkelen van lokaal beleid voor onderwijshuisvesting. Deze modelverordening biedt richtlijnen en opties voor gemeenten om aanvragen voor onderwijshuisvesting te regelen volgens de geldende wet- en regelgeving.

PO-raad: De PO-Raad is de sectorvereniging voor het primair onderwijs (po). We behartigen de belangen van de school-organisaties in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs

VO-raad: De VO-raad is een vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs. De raad behartigt de belangen van het voortgezet onderwijs bij overheid, politiek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Bronverwijzingen

- ✦ Kaderstellende Notitie Masterplan onderwijs
- ✦ Woonvisie Barneveld 2021-2025 Definitief rapport
- ✦ Omgevingsvisie Barneveld 2022
- ✦ Omgevingsvisie Barneveld 2040 zie besluiten
- ✦ Omgevingsvisie voorkeursscenario
- ✦ Modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs
- ✦ Indexering Normbedragen onderwijshuisvesting 2025
- ✦ KVLO (Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding)
- ✦ Sectorvereniging voor het primair onderwijs, PO-Raad
- ✦ Vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs, VO-raad

Besluiten

- ✦ Vaststelling voorkeursscenario Omgevingsvisie 2040

Lokale Wet- en regelgeving

- ✦ Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Barneveld

Wetten

- ✦ Wet op het primair onderwijs (Wpo)
- ✦ Wet op het Voorgezet onderwijs (Wvo)
- ✦ Wet op de expertisecentra (Wec)
- ✦ Wet primair onderwijs BES
- ✦ Wet voortgezet onderwijs 2020
- ✦ Wet Markt en Overheid
- ✦ Wet planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting
- ✦ Wet Meer ruimte voor nieuwe scholen

Wetswijzigingen

- ✦ Wet van school naar duurzaam werk

Bijlage 1 Overzicht leerlingenontwikkeling per kern

In onderstaande figuren zijn de berekeningen van de ruimtebehoefte (BVO) volgens uit de leerlingenprognoses opgenomen en vergeleken met de, bij de gemeentelijke overzichten aan beschikbare ruimte (BVO) aan onderwijs per school. De ruimte voor passend onderwijs, of partners in kinderopvang en dergelijke is hierin niet opgenomen.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de berekening van de ruimtebehoefte voor het voortgezet en speciaal onderwijs afwijkingen kan hebben, omdat er niet specifiek per leerling en bijbehorend profiel een berekening kan worden gemaakt en de verdeling van de leerlingen over de verschillende profielen kan wijzigen. Bij de berekening van de ruimtebehoefte bij planvorming moeten hier specifieke berekeningen per profiel worden gemaakt in afstemming met de schoolbesturen.

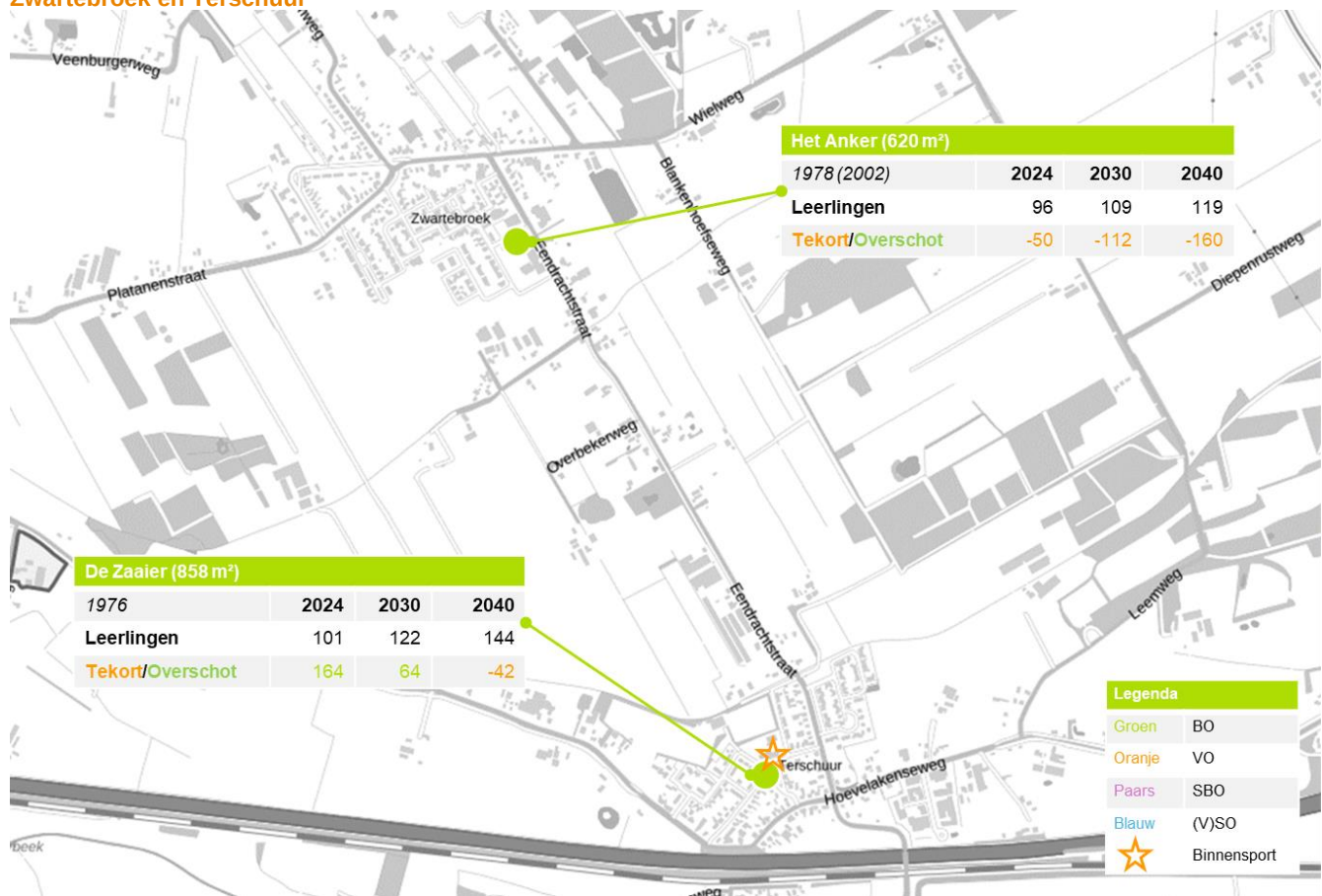
Voorthuizen

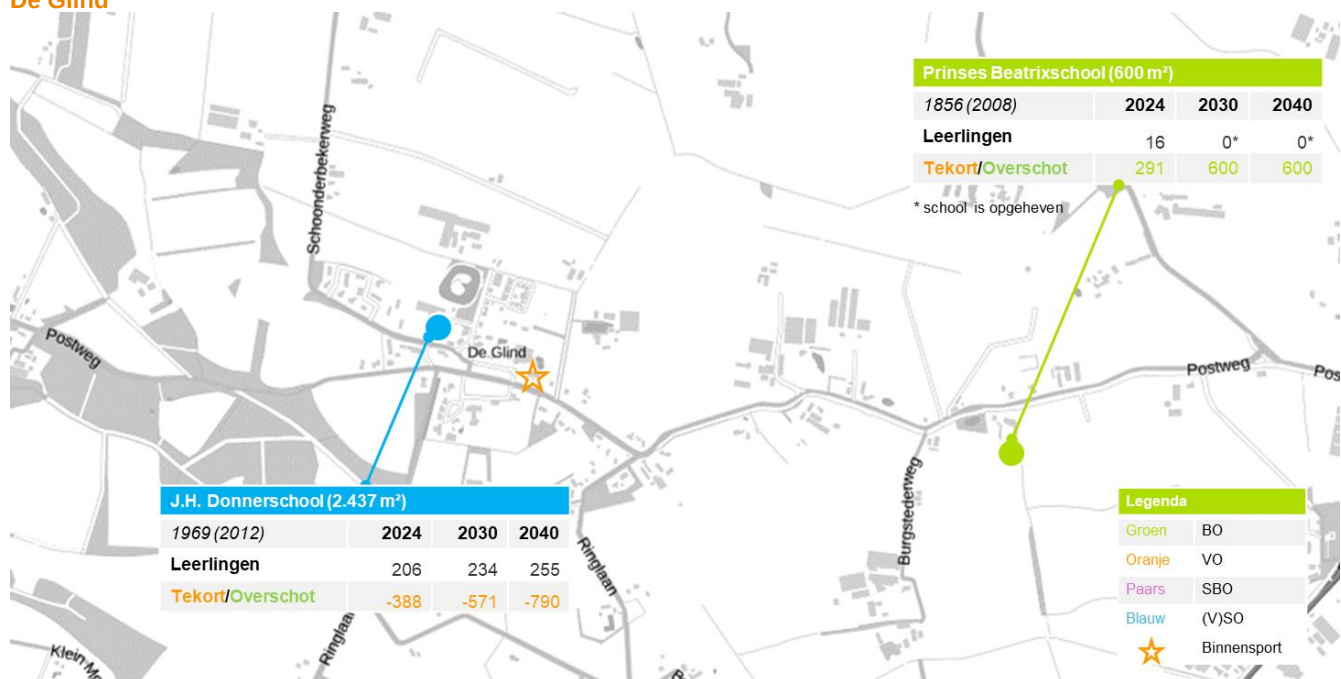
Kootwijkerbroek

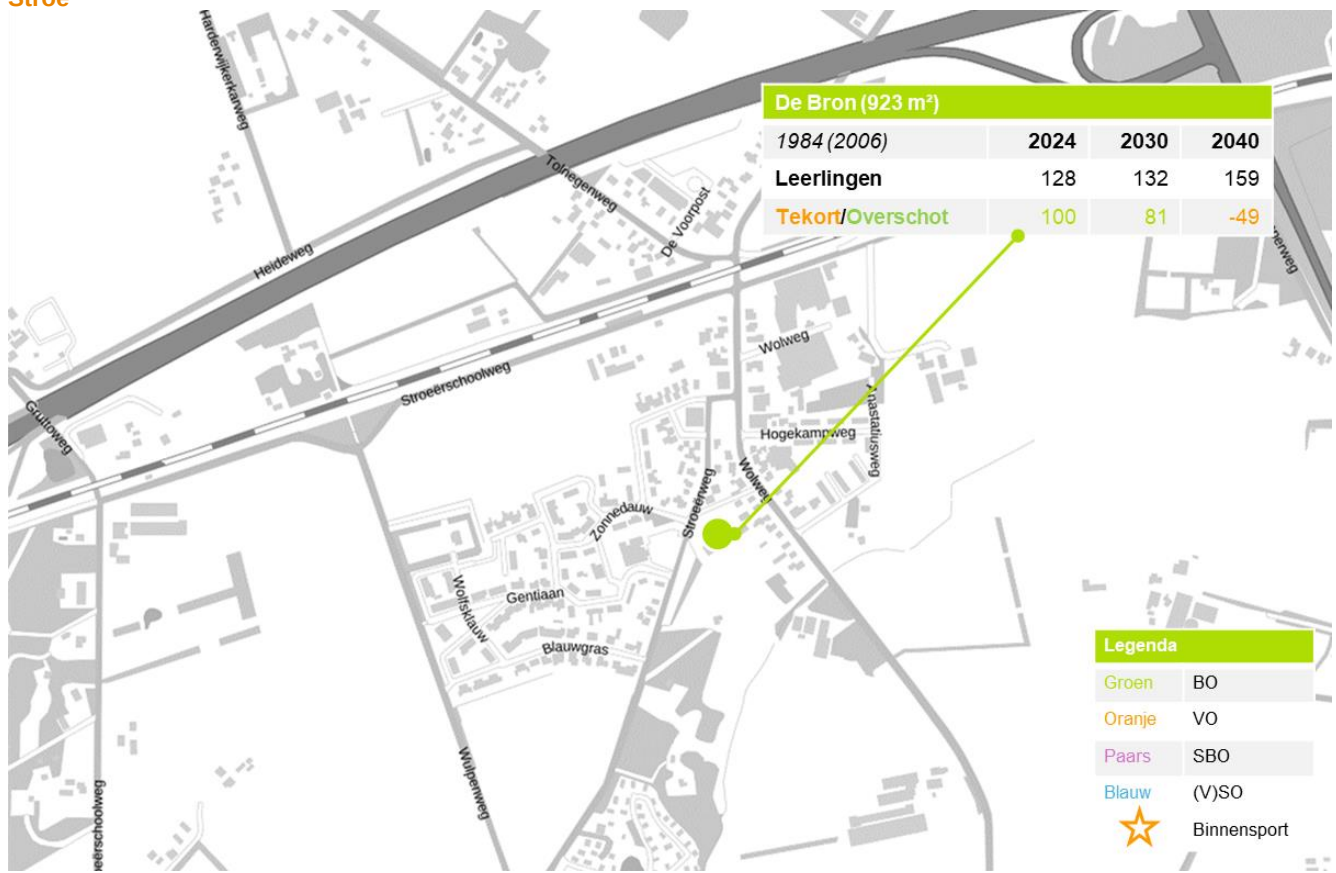
Zwartebroek en Terschuur

De Glind

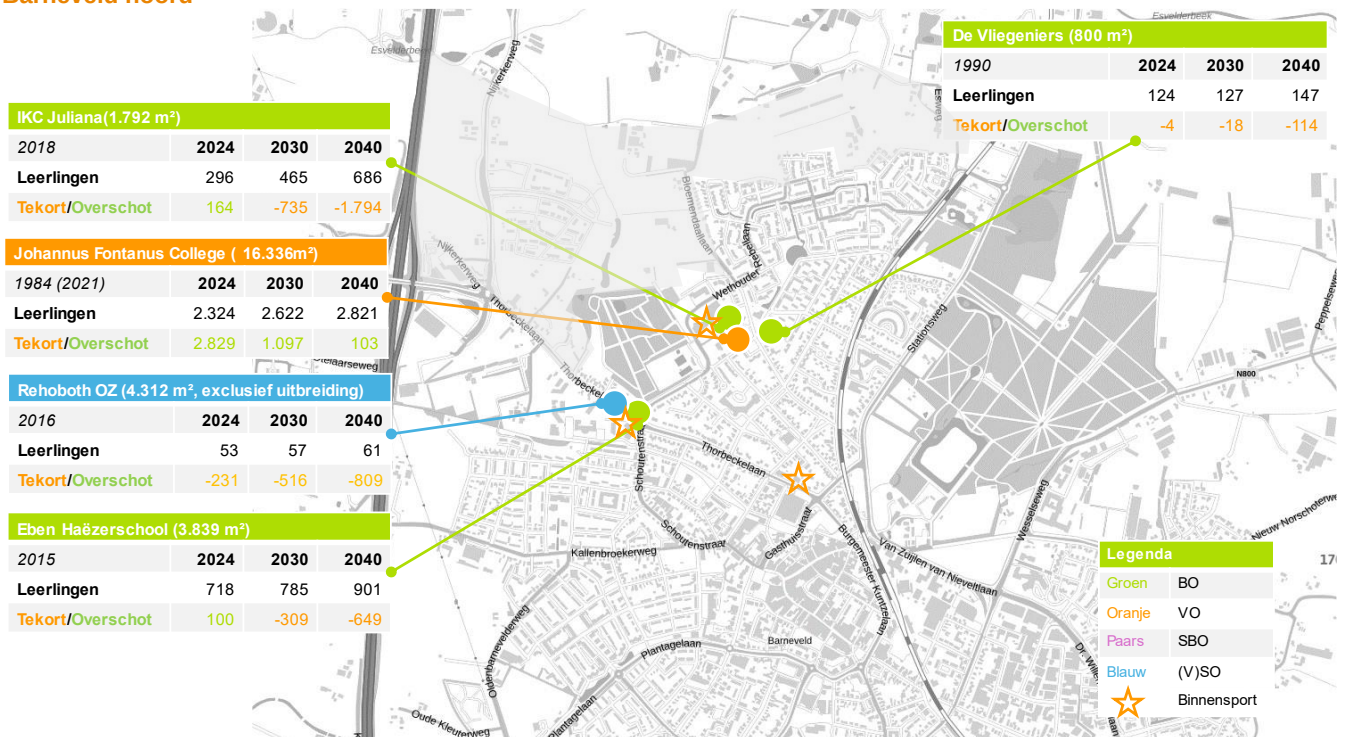
Stroe

Gardenen

Barneveld noord

Barneveld Centrum en Norschoten

Barneveld zuid

Legenda	
Groen	BO
Oranje	VO
Paars	SBO
Blauw	(V)SO
☆	Binnensport

Ds. J. Fraanjeschool de Burcht (2.082 m²)

	2000	2024	2030	2040
Leerlingen		388	454	476
Tekort/Overschot		-77	-393	-566

Plantijn (754 m²)

	2009	2024	2030	2040
Leerlingen		121	122	130
Tekort/Overschot		-36	-40	-79

De Fontein Burgthof (1.742 m²)

	2009	2024	2030	2040
Leerlingen		272	365	414
Tekort/Overschot		229	-216	-451

De Vogelhorst (2.055 m²)

	2010	2024	2030	2040
Leerlingen		154	168	186
Tekort/Overschot		548	529	437

De Meerwaarde (18.126 m²)

	2010	2024	2030	2040
Leerlingen		1788	1962	2116
Tekort/Overschot		2906	1526	437

De Branding Veller, KC Veller (1.383 m²)

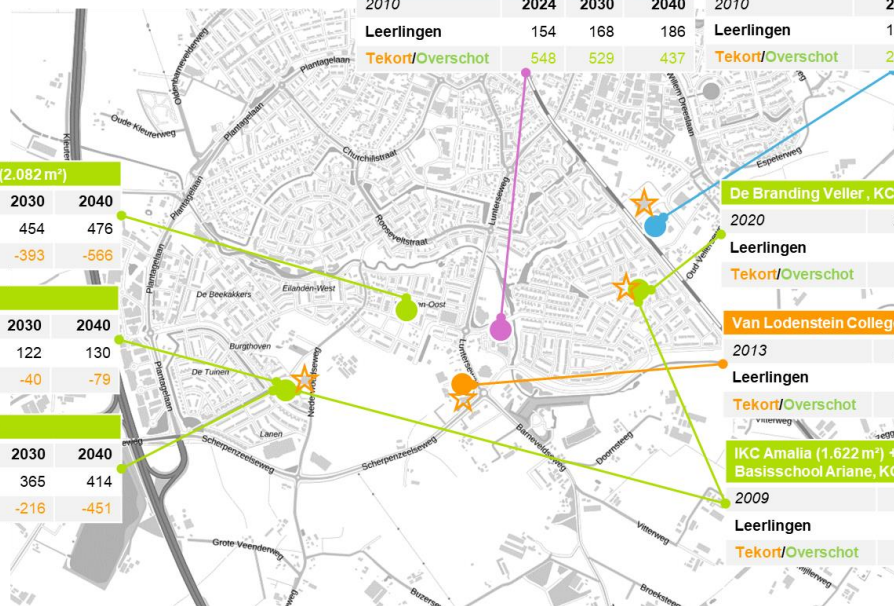
	2020	2024	2030	2040
Leerlingen		235	223	219
Tekort/Overschot		47	105	124

Van Lodenstein College (6.528 m²)

	2013	2024	2030	2040
Leerlingen		900	1.004	1.079
Tekort/Overschot		1153	532	84

IKC Amalia (1.622 m²) +
Basisschool Ariane, KC Veller (788 m²)

	2009	2024	2030	2040
Leerlingen		466	524	563
Tekort/Overschot		-122	-400	-587

Bijlage 2 Overzicht planning investeringen

Jaar*	School (kern)	Scenario	Investering in MIP
2023***	Het Anker (Zwartebroek en Terschuur)	Nieuwbouw op unilocatie	€ 156.000
2023***	De Zaaier (Zwartebroek en Terschuur)	Nieuwbouw op unilocatie	€ 156.000
2023***	Prins Bernhardschool (Garderen)	Vervangende nieuwbouw en uitbreiding	
2024***	Rehobothschool OZ (Barneveld)	Uitbreiding ca. 300 m ²	
2024***	De Fontein Bloemendal (Barneveld)	Nieuwbouw éénstroomsschool	€ 232.000
2025***	Ruitenbeekschool (Barneveld)	Inhuizing in gebouw Lijsterstraat	
2025^	Van Lodenstein College (Barneveld)	Uitbreiding huidige locatie	
2025***	OBS de Regenboog (Voorthuizen)	Nieuwbouw Voorthuizen zuidoost	€ 7.000
2025	OBS de Regenboog en KC de Vlindertuin (Voorthuizen)	Nieuwbouw Voorthuizen zuidoost	€ 6.964.000
2025	Koningin Beatrixschool (Kootwijkerbroek)	Uitbreiding	€ 2.160.000
2025	J.H. Donnerschool (De Glind)	Tijdelijke huisvesting (onderdeel van totaalplan uitbreiding en vervangende nieuwbouw)	(zie totaalplan)
2025	De Bron (Stroe)	Vervangende nieuwbouw	€ 7.289.000
2025	IKC Juliana (Barneveld)	Wissellocatie (tijdelijke huisvesting)	€ 20.000
2025	Wissellocatie (Barneveld)	Tijdelijke huisvesting	€ 1.811.000
2025	De Burgt III -school n.t.b. (Barneveld)	Nieuwe school de Burgt III	€ 13.601.000
2025	Van Lodenstein College^ (Barneveld)	Uitbreiding t.g.v. verplaatsing vestiging Hoevelaken	(separaat voorstel)
2026	De Wheemschool (Voorthuizen)	Gefaseerd inhuisen bij de Wilhelminaschool door verhuizing OBS de Regenboog.	€ 345.000
2026	De Vlindertuin (Voorthuizen)	Tijdelijk gebruik De Eng (indien nodig)	€ 38.000
2026	J.H. Donnerschool (De Glind)	Uitbreiding en vervangende nieuwbouw op bestaande locatie	€ 7.911.000
2026	Barneveld zuidoost (Barneveld)	Nieuwbouw t.b.v. Ariane of De Branding Veller	€ 7.617.000
2027	KC Van den Bergh (Voorthuizen)	Vervangende nieuwbouw op nieuwe locatie	€ 8.761.000
2027	Ruitenbeekschool (Barneveld)	Uitbreiding met 4 lokalen	€ 1.315.000
2027	Ruitenbeekschool (Barneveld)	Onderzoek naar permanente huisvesting	(n.t.b.)
2027	Rehobothschool OZ (Barneveld)	Onderzoek naar mogelijkheden Uitbreiding	€ 1.336.000
2028	Ds. J. Fraanjeschool de Burgt (Barneveld)	Onderdeel van onderzoek Barneveld zuid	€ 52.000
2028	De Fontein Burgthof (Barneveld)	Onderdeel van onderzoek Barneveld zuid	€ 73.000
2028	KC Ariane (Barneveld)	Onderdeel van onderzoek Barneveld zuid	€ 66.000
2029	Willem van Oranjeschool (Barneveld)	Vervangende nieuwbouw i.c.m. De Branding Norschoten	€ 4.134.000
2029	De Branding Norschoten (Barneveld)	Vervangende nieuwbouw + gymzaal i.c.m. Willem van Oranjeschool	€ 7.490.000
2032	Bloemendal fase 4/5 (Barneveld)	Nieuwbouw tweestroomsschool	€ 18.076.000
2033	OBS De Vliegeniers (Barneveld)	Vervangende nieuwbouw	€ 3.660.000
2034	Ds. J. Fraanjeschool De Vesting (Barneveld)	Uitbreiding op bestaande locatie	€ 1.987.000
vanaf 2038	Bloemendal fase 6/7 (Barneveld)	Nieuwbouw éénstroomsschool	€ 7.700.000
vanaf 2039	School Kootwijkerbroek (Kootwijkerbroek)	Nieuwbouw t.b.v. uitbreiding/groei	€ 7.573.000
vanaf 2040	School Stroe (Stroe)	Nieuwbouw t.b.v. uitbreiding/groei	€ 7.172.000
vervolg	School zuidwest (Voorthuizen)	Nieuwbouw t.b.v. uitbreiding/groei	€ 10.376.000

* Gepland jaar start planontwikkeling.

** De genoemde bedragen zijn afgerond op duizenden euro's en omvatten de totale investeringskosten inclusief de in hoofdstuk 6 genoemde opslagen, zoals de post onvoorzien en de eigen bijdrage vanuit het schoolbestuur.

*** Plannen in het lichtgrijs zijn reeds opgenomen in de programmabegrotingen van de afgelopen jaren

^ Aanvraag van Lodenstein College wordt als separaat voorstel ingediend bij de gemeenteraad.

Beleidsontwikkeling

Beheer & exploitatie

Huisvestingsadvies

Projectmanagement